

Pienperheyhdistys ry

Vuosikertomus 2019

Pienperheyhdistys ry

PÄÄMÄÄRÄMME

*Voimia vanhemmille,
mahdollisuuksia lapsille*

ARVOMME

*Suvaitsevaisuus, avoimuus,
luottamus, luovuus,
yhteistyö*

VISIOMME

*Pärjäävä vanhempi,
tasa-arvoinen lapsuus*

Pienperheyhdistys ry on Helsingin ensikodissa asuneiden au-äitien vuonna 1968 perustama, uskonnollisesti ja poliittisesti sitoutumaton kansalaisjärjestö.

Pienperheyhdistyksen tarkoituksena on toimia yhden vanhemman perheiden aseman ja hyvinvoinnin parantamiseksi, edistää tasa-arvoisen lapsuuden toteutumista, muokata yleistä mielipidettä erilaisia perhemuotoja hyväksyväksi sekä kehittää ja ylläpitää julkisia palveluja täydentäviä, lapsia ja lapsiperheitä tukevia toimintoja.

Pienperheyhdistys on Ensi- ja turvakotien liiton ja Soste ry:n jäsenjärjestö.

Pienperheyhdistyksen toimisto & kokoustilat

Kinaporinkatu 11 A, 2. krs
00500 Helsinki
p. 09 720 6810
Info@pienperhe.fi

www.pienperhe.fi

www.mieskaverit.fi

Facebook: Pienperheyhdistys
Pienperheyhdistyksen Mummila
Mieskaverit

Twitter: @pienperhe

Instagram: pienperhe

YouTube: Pienperheyhdistys ry

Kuvat vuosikertomuksessa ovat
Pienperheyhdistyksen työntekijöiden ottamia.
Ulkoasu: Jaana Hartikainen

Sisällysluettelo

Pienperheyhdistys ry	2
Sisällysluettelo	3
Toiminnan tarkoitus, tavoitteet ja toimintamuodot	4
Toiminnan painopistealueet 2019	5
Jäsenistö ja toimitilat	6
Kansalaistoiminta	7
Vaikuttamistoiminta	7
Vertaistoiminta	10
Alueelliset perhekahvilat	10
Ohjatut vertaisryhmät ja vertaistapaamiset	11
Toteutumatta jääneet ryhmät	11
Ryhmätoimintojen aikainen lastenhoito ja lastenhoitajien koulutus	11
Lasten ja nuorten vertaistoiminta	12
Liikuntaa ja ulkoilua vanhemmille ja lapsille	12
Kulttuuria, tapaamisia ja retkiä vanhemmille ja perheille	12
Leirit ja lomat	13
Vertaisohjaajat	14
Vertaistoiminnan vaikutukset	15
Punahilkka-toiminta	15
Tenavatupatoiminta	16
Job´d-yhteistyö Helsingin kaupungin kanssa	17
Ohjaus ja neuvonta	17
Vapaaehtoistoiminta	17
Mieskaveritoiminta	17
Mieskaveritoiminnan valtakunnallinen koordinointi	19
Mummila	21
Kehittämistoiminta ja hankkeet	24
Vapaaehtoinen lapsen tukena – eroauttamista julkisen ja kolmannen sektorin yhteistyönä 2017–2018	24
Minullakin on kerrottavaa – harrastuksesta sisältöä ja iloa lapsen elämään 2017–2020	26
Paikka auki -hanke 2018–2019	
Vaikuttavuuden arviointi	29
Viestintä	30
Kuvia	32
Hallinto ja henkilökunta	33
Organisaatiokaavio henkilöittäin ja toimipaikoittain	34
Vuodelle 2019 myönnetyt avustukset	35
Kiitokset tukijoille ja lahjoittajille	35
Talous	36
Tuloslaskelma	36
Tase	37
Tilintarkastuskertomus	38
Pienperheyhdistyksen toimintakaavio	40

Toiminnan tarkoitus, tavoitteet ja toimintamuodot

Päätavoite

Yhden vanhemman perheiden hyvinvoinnin paraneminen

Osatavoitteet

Verkostojen vahvistuminen

Lasten tasavertaiset osallistumismahdollisuudet

Lapsen näkökulma huomioidaan

Eri perhemuotojen tasavertaisuus

Vertaistoiminta

Vaikuttamistoiminta

Vapaaehtois-toiminta

Kehittämistoiminta

Kasvava, osallistujien aloitteesta lähtevä toiminta

Avoin, erilaiset perheet tavoittava toiminta

Vaativat elämäntilanteet huomioon ottava toiminta

Perheet saavat äänensä kuuluville

Lapset otetaan huomioon päätöksenteossa

Perhepolitiikassa ja palveluissa huomioidaan eri perhemuodot

Pitkäaikaiset kummi-isovanhempi- ja mieskaverisuhteet

Kaikille hakeneille löytyy vapaaehtoinen

Tunnettu ja kiinnostava toiminta

Perheiden muuttuviin tarpeisiin vastaavat hyvät käytännöt, niiden juurruttaminen ja levittäminen

Toimintaympäristön muutokset huomioiva toimintatapa

Toiminnan painopistealueet vuonna 2019

Tasa-arvoisen lapsuuden edistäminen

Huomioidaan perheet, joiden osallistuminen on haastavaa taloudellisten tai sosiaalisten syiden vuoksi. Tämä koskee erityisesti perheitä, joissa on useita lapsia, eri-ikäisiä lapsia, pitkäaikaissairaita tai erityistarpeisia lapsia.

Pidetään esillä lapsen näkökulmaa sekä osallistutaan aktiivisesti lasten asemaa koskevaan yhteiskunnalliseen keskusteluun.

Vaikuttaminen osana kaikkea yhdistyksen toimintaa

Pienperheyhdistyksen toiminnassa osallistujilla on mahdollisuus saada äänensä kuuluville.

Kannustamme osallistujia antamaan palautetta, osallistumaan vertaistoimintaan, yhdistyksen päätöksentekoon sekä yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen.

Osallistumisen mahdollisuuksia lisätään järjestämällä tarvittaessa lastenhoito.

Lapsen näkökulma hyvän vanhemmuuden perustana

Lapsen näkökulmasta hyvä vanhemmuus voi toteutua kaikissa perhemuodoissa.

Omien vanhempiensa lisäksi lapsella voi olla ympärillään muita turvallisia aikuisia.

Vertaistoiminnassa vahvistetaan eron jälkeistä vanhemmuutta ja tuetaan lasta.

Perheiden yhteinen toiminta ja vapaaehtoistoiminta tuovat lisää aikuisuutta lapsen elämään.

Moninaisuus voimavarana

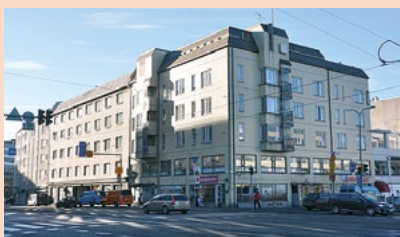
Yhdistyksen toiminnassa mukana olevien, yhden vanhemman perheiden, jäsenten, vapaaehtoisten, luottamushenkilöiden ja työntekijöiden moninaisuus on voimavara, jota hyödynnetään kaikkien eduksi.

Vuorovaikutuksellinen toiminta tukee yhteisöllisyyden rakentumista erilaisten toimijoiden välillä.

Jäseniä
639

Pienperheyhdistyksen toimitilat

Pienperheyhdistyksen toimisto & kokouksetilat

Kinaporinkatu 11 A, 2. krs
00500 Helsinki

Ryhmätila & Vapaaehtoistoiminta Mieskaverit® ja Mummila

Hämeentie 64
00500 Helsinki

Jäsenistö ja toimitilat

Pienperheyhdistykseen varsinaiseksi jäseneksi voidaan hyväksyä Suomessa vakituisesti asuva henkilö, joka hyväksyy yhdistyksen tarkoituksen ja säännöt. Varsinaiset jäsenet hyväksyy hakemuksesta yhdistyksen hallitus.

Kannattavaksi jäseneksi voidaan hyväksyä yksityinen henkilö tai oikeuskelpoinen yhteisö tai säätiö, joka haluaa tukea yhdistyksen tarkoitusta ja toimintaa. Kannattavat jäsenet hyväksyy hakemuksesta yhdistyksen hallitus. Kannattavilla jäsenillä ei ole äänioikeutta.

Pienperheyhdistyksen jäsenyyttä tarjotaan aktiivisesti myös jäsenperheiden lasten etävanhemmille. Jäseneksi liittyään etävanhemmat saavat säännöllisesti tietoa yhdistyksen toiminnasta ja voivat osallistua toimintaan yhdessä lapsensa kanssa.

Vuoden 2019 lopussa Pienperheyhdistyksessä oli 639 (659) jäsentä. Toimintakauden aikana yhdistykseen liittyi 76 (84) uutta jäsentä ja yhdistyksestä erosi 41 (41) jäsentä. Jäsenistä helsinkiläisiä oli 445 (450), espoolaisia 47 (53) ja vantaalaisia 54 (61). Yhdistyksestä eroamisen syynä oli useimmiten lasten

kasvaminen aikuisiksi, jolloin yhdistyksen toiminta ja palvelut eivät enää vastanneet perheen tarpeisiin. Toisaalta moni yhdistyksen toiminnassa lapsena vanhemman kanssa aktiivisesti mukana ollut, halusi jatkaa jäsenyyttään myös täysi-ikäisenä. Yhdistyksen sääntöjen mukaisesti erotettiin 55 (20) jäsentä, jotka olivat laiminlyöneet jäsenmaksun suorituksen vuoden ajalta.

Jäsenille kerrottiin toiminnasta sähköpostitse lähetetyillä tiedotteilla, yhdistyksen kotisivuilla sekä sosiaalisen median sivuilla.

Pienperheyhdistys on vuokrannut Helsingin Sörnäisistä, Kinaporista toimisto- ja toimitila. Punahilkka- toimintaa järjestettiin väistötiloissa Jakomäen Nuorisotalolla ja Leikkipuisto Jakomäessä. Kaikille yhden vanhemman perheille avointa vertaistoimintaa järjestettiin myös useiden yhteistyökumppaneiden tiloissa Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla.

Yhden vanhemman perheillä on mahdollisuus lomailla yhdistyksen vuokraamissa lomamökeissä, Kaunissaaren kalamajas- ja Vartiosaaren mökillä.

Vuonna 2019 jäseniä oli 639 (659).

Kansalaistoiminta

Pienperheyhdistys on kansalaisjärjestö, jossa voi toimia monella tavalla. Yhdistyksen kansalaistoimintaan kuuluvat vertaistoiminta, vaikuttamistoiminta ja vapaaehtoistoiminta. Yhdistys toimii yhden vanhemman perheiden aseman ja hyvinvoinnin parantamiseksi, edistää tasa-arvoisen lapsuuden toteutumista sekä muokkaa yleistä mielipidettä erilaisia perhemuotoja hyväksyväksi.

Pienperheyhdistyksen kansalaistoiminnassa yhdistyy vertaisuus ja vaikuttaminen. Vertaisryhmissä toisen ihmisen kokemus samankaltaisesta elämäntilanteesta on voimauttavaa. Yhdessä jaetut kokemukset arjesta ja elämäntilanteista luovat uutta näkökulmaa asioihin, jotka ovat voineet tuntua henkilökohtaisilta ongelmilta. Yksinäiset kamppailut muuttuvat asioiksi, joihin voi vaikuttaa ja rakenteelliset epäkohdat tulevat näkyviksi. Kokemusasiantuntijuuden kautta voi saada kokemuksen vaikuttamisen mahdollisuuksista esimerkiksi erilaisiin asiantuntijaryhmiin, vaikuttamistyöpajoihin tai yhteisiin tempauksiin osallistumalla. Vertaisohjaajana toimimalla voi jakaa eteenpäin omia kokemus kauden opittuja asioita ja toimia ohjaajana samassa elämäntilanteessa olevien ryhmässä. Vapaaehtoistoiminta tuo lisää aikuisuutta lasten elämään ja antaa vapaaehtoisille aikuisille mahdollisuuden tärkeään toimintaan.

Vaikuttamistoiminta

Perheen ääni kuuluviin

Yhden vanhemman perheet jäävät näkymättömiksi

Lasten ja nuorten hyvinvointi eriytyy heidän vanhempiensa tilanteen mukaan. Yhden vanhemman perheet jäävät usein äänettömiksi päätöksenteossa, koska arki on vaativaa ja vanhemman osallistuminen yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen vaatii erityisiä järjestelyjä. Perheen pitkäaikaiset taloudelliset ongelmat heijastuvat vahvasti lasten ja nuorten hyvinvointiin. Yhden vanhemman perheissä ajan, resurssien ja tukiverkon vähäisyys, heikompi sosioekonominen asema ja köyhyyden vaikutus lasten hyvinvointiin jää usein näkymättömäksi.

Vaikuttaminen on osa kaikkea toimintaa

Pienperheyhdistyksessä voi vaikuttaa omien kokemusten kautta, vertaistoiminnassa, kokemusasiantuntijana, kampanjarhymässä, kirjoittamalla blogia tai osallistumalla tapaamisiin päättäjien kanssa. Osallistujille luodaan mahdollisuuksia keskustella asioista, jotka menevät arjessa hyvin ja niistä, jotka hankaloittavat elämää. Suurin osa vaikuttamisesta tapahtuu vertaistoiminnan kautta – ryhmässä löydetään yhdessä teemoja ja hankaluuksia, jotka vertaistuen avulla paljastuvat rakenteelliseksi epäkohdiksi. Vaikuttamistoiminnassa osallistujien tuodessa esiin heille tärkeitä asioita, asiat nähdään usein positiivisessa valossa, sekä yhden vanhemman perheet ja erityisesti lapset näyttäytyvät aktiivisina toimijoina.

LASTEN AIKA on nyt – yhden aika ei riitä

Vaikuttamistoimintaan osallistui vuoden aikana 81 henkilöä vaikuttamiseen liittyvissä tilaisuuksissa. Kaikilla retkillä ja perhekahviloissa työntekijät ovat pitäneet esillä vaikuttamismahdollisuuksia ja kertoneet käynnissä olevista kampanjoista ja hankkeista. Lukuisat eri toimintoihin osallistuneet ovat kertoneet omia näkemyksiään. Vaikuttamisaiheista tärkeimpiä jäsenistölle ovat eriarvoistumisen pysäyttäminen, asumisen korkeat kustannukset, yksinhuoltajien taloudellinen tasa-arvo verrattuna kahden tulonsaajan perheisiin, työn ja perheen yhteensovittaminen sekä lastenhoidon joustavuus.

Lasten ääni kuuluviin

Lapsia ja nuoria on kannustettu tuomaan esiin näkökulmaansa kaikessa toiminnassa. Aikuisille suunnatun toiminnan aikaisessa lastenhoidossa tai lasten omassa ohjelmassa on ikätason mukaisesti kysytty lasten mielipiteitä sekä kuunneltu lasten tarpeita ja ideoita. Lasten mielipiteitä on hyödynnetty Pienperheyhdistyksen vaikuttamistoiminnassa. Aikuisia on kannustettu kysymään lasten mielipidettä ja muun muassa vastaamaan yhdessä lasten kanssa yhdistyksen toimintaa koskeviin kyselyihin.

Vuoden 2019 alussa järjestetyssä vaikuttamisleirillä lapset pääsivät mukaan vaikuttamistoimintaan. Lapset ja nuoret muun muassa askartelivat unelmakartat heille tärkeistä asioista. Tämän lisäksi nuorten aloitteesta ja heidän johdollaan kuvattiin video, jossa kuvattiin yhden vanhemman perheen arkea sekä kerrottiin yhdistyksen toiminnasta. Videon kuvasi ja editoi sama nuori, joka kuvasi myös huhtikuussa 2019 järjestetyn vaalipaneelin yhteistyössä Yhden vanhemman perheiden liiton kanssa.

distyksen toiminta koettiin osallistavaksi ja vaikuttamistoiminta näkyväksi. Lisäksi vastauksista selvisi, että vastaajat kokivat saavansa yhdistyksen kautta tukea. Tuki näyttäytyi esimerkiksi taloudellisena sosiaalietuuksien muodossa tai sosiaalisena henkilökunnan tai muiden jäsenien tarjoamana tukena. Yhteisöllisyys nousi myös vastauksissa esiin yhdessä tekemisen ja vertaistoiminnan muodoissa. Osa vastaajista koki, että he voivat vaikuttaa Pienperheyhdistyksen välityksellä yhteiskunnalliseen asemaansa. Tuloksista selvisi myös, että jäsenten rajalliset resurssit ja voimavarat vaikeuttavat toimintaan osallistumista ja vaikuttamista. Vastaajat kokivat, että he pystyvät vaikuttamaan mm. yksinhuoltajien tukiin ja maineeseen, lasten asemaan ja perheiden tasa-arvoisuuteen. Vastaajilla oli syntynyt kokemus siitä, että yhdistyksen tuen avulla he kykenevät vaikuttamaan erilaisiin yhteiskunnallisiin asioihin ja olivat oppineet paljon politiikasta sekä oppineet kyseenalaistamaan asioita. Vastaajien kirjoituksissa yhdenvertaisuus konkretisoitui kahdeksi alaluokaksi. Näitä olivat eriarvoisuuden vähentäminen ja pienperheiden yhteiskunnalliseen asemaan vaikuttaminen.

Millaisiin yhteiskunnallisiin asioihin koet pystyväsi vaikuttamaan Pienperheyhdistyksen välityksellä?

"Lasten ja erilaisten perheiden asemaan. Työn ja perheen yhteensovittamiseen. Eroperheiden tilanteiden helpottamiseen. Tässä yhdistyksessä järjestetään aina lastenhoito tarvittaessa. Hyvä esimerkki muillekin yhteiskunnan toimijoille."

"Mielelläni osallistuisin enemmän esim. PPY:n talkoo- ja vapaaehtoistoimintaan tai vaikka mahdollisesti hallitukseen, mutta opiskelun, työn ja perheen palapeli on jo aika haastava. Lapsen harrastukset ja omat koulutehtävät, ei siinä aikaa ja energiaa enää muuhun jää."

Valtakunnallista vaikuttamista yhteistyöllä

Valtakunnallisessa vaikuttamistoiminnan keskiössä ovat lapsiperheköyhyys ja sen vaikutukset lapsiin, lapsen oikeus riittävään elintasoon ja sosiaaliturvaan, lapsen edun ensisijaisuus sekä lapsivaikutusten arvioinnin välttämättömyys päätöksenteossa. Pienperheyhdistyksen toiminnassa kertynyttä kokemusasiatuntijatietoa tuodaan esille ja viedään päätöksen-

tekijöille. Työntekijöillä on pitkäaikainen kokemus toiminnasta yhden vanhemman perheiden parissa sekä jatkuva yhteys perheisiin ja sitä kautta tietoa heidän muuttuvasta tilanteestaan sekä yhteiskunnan tilasta heidän näkökulmastaan.

Toimikauden aikana työntekijöitä on pyydetty oppilaitoksiin kouluttamaan tulevia lasten ja perheiden kanssa työskenteleviä ammattilaisia. Vuoden aikana yhdistyksen toimintaan kävi tutustumassa useita ammattikorkeakouluopiskelijoita. Työntekijä osallistui Socca-verkoston seminaaripäivään, jonka teemana oli lapsiperheköyhyys metropolialueella, sisältäen työpajan aiheesta *"Köyhyys on monen yhden vanhemman perheen arkea"*. Pienperheyhdistyksen kantaa on kuultu perhevaapauidistusprosessissa sekä sosiaaliturvan kokonaisuudistukseen liittyen. Yhdistyksen työntekijät ovat olleet mukana myös KELA:n vuoroasumista koskevan kyselyn teossa sekä Helsingin kaupungin Perheentuki-sivuston uudistuksessa.

Yhdistyksen työntekijä osallistui Lastensuojelun keskusliiton koordinoimaan *Lasten oikeuksien sopimuksen viestintäverkostoon (LOS)*. Viestintäverkosto suunnitteli ja toteutti muun muassa lasten oikeuksien viikon tapahtumien tiedotuksen sekä tapahtumat. Yhdistyksellä oli edustaja *EAPN-fin Lasten köyhyys -työryhmässä*. Työryhmän tehtävä on nostaa esille köyhyyden vaikutuksia lasten elämään. Pienperheyhdistys oli mukana lastensuojelun keskusliiton koordinoimassa *Anna ääni lapselle -kampanjassa*. Yhdistys oli mukana *Ensi- ja turvaktien liiton Vaikuttavuus esiin -hankkeessa*, jossa edustajana toimii kansalaistoiminnan suunnittelija. Hankkeen tarkoituksena on kehittää työkaluja vaikuttavuuden mittaamiseen sekä tuoda yhdistysten vaikuttavuutta esiin.

Kansalaistoiminnan koordinaattori ja kansalaistoiminnan suunnittelija ovat ylläpitäneet ja kehittäneet vaikuttamis-, osallistumis- ja yhteistyömuotoja sekä vahvistaneet niiden vakiintumista yhdistyksen toiminnassa ja kehittäneet niitä edelleen osallistujien, työntekijöiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa.

Vaikuttamistoiminnassa tehtiin yhteistyötä *Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen, KELA:n, Yhden vanhemman perheiden liiton, Lastensuojelun keskusliiton, Mannerheimin lastensuojeluliiton, Pelastakaa lapset ry:n Arjesta voimaa -hankkeen, sekä Monimuotoiset perheet -verkoston kanssa*. Mieskaveritoimintaa järjestävien yhteistyökumppaneiden kanssa tuotiin esiin positiivista kuvaa miehestä kasvattajana ja vapaaehtoisena yhteisten julkaisujen, tiedotuskampanjoiden ja tapahtumien avulla.

Pienperheyhdistyksen Facebook-sivua on käytetty yhdistyksen toiminnan tiedottamiseen sekä jäsenille että yhteistyökumppaneille. Twitter-tili toimi yhteydenpitovälineenä muiden järjestöjen kanssa sekä nopeana keinona ottaa kantaa asioihin. Vaalien aikaan yhdistyksen sosiaalisen median tilejä päivitettiin päivittäin vaaliaiheisilla teemoilla, joilla saatiin myös Instagramissa uusia seuraajia.

Vertaistoiminta

Kasvava, sallistujien
aloitteesta lähtevä
toiminta

Vertaistoiminnan tavoitteina on osallisuuden, voimaantumisen ja vaikuttamisen mahdollistaminen yhden vanhemman perheille. Tavoitteena on tukea perheiden hyvinvointia ja vanhemmuutta sekä kannustaa perheitä yhteisöllisyyteen, omatoimisuuteen ja yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen tarjoamalla erilaisia vertaistuellisia ryhmiä, avointa perhekahvila-toimintaa, tapahtumia sekä retki- ja leiritoimintaa.

Tänäkin toimintavuonna osallistujia kannustettiin perustamaan omia vertaisryhmiä tai toimimaan vapaaehtoisina yhdistyksen tapahtumissa. Valitettavasti uusiin osallistujien ehdottamiin, vertaisohjattuihin ryhmiin ei tullut tarpeeksi ilmoittautuneita, joten ne jäivät toteutumatta. Sen sijaan osallistujien ehdottamia retkiä toteutui useita.

Erilaisten perheiden osallistumismahdollisuuksia tuettiin pitämällä osallistumismaksut kohtuullisella tasolla ja panostamalla toiminnan aikaiseen lastenhoitoon (mm. lastenhoitajien koulutuksella). Monilapsisen perheen osallistumista helpottaa tieto siitä, että leirillä tai retkellä on mahdollisuus saada apua eikä osallistumismaksu ole mahdoton pienituloisellekaan. Toimintaa järjestetään osallistujatoiveiden mukaisesti hyvinkin spesifeille kohderyhmille, kuten kohdasta *Ohjatut vertaisryhmät* käy ilmi.

Osa vertaistoiminnasta on avointa ja alueellista (perhekahvilat) ja osa vaatii ilmoittautumisen (ryhmät, leirit, retket, lommat). Vertaistoiminnassa otetaan huomioon eri-ikäisten lasten perheet, erityisen haavoittuvassa elämäntilanteessa elävät perheet ja taloudellisesti heikossa tilanteessa olevat perheet.

Alueelliset perhekahvilat

Perhekahvilatoiminta tarjoaa yhden vanhemman perheille mahdollisuuden tutustua oman alueen muihin perheisiin, vahvistaa omaa sosiaalista verkostoa ja löytää mielekästä toimintaa lähellä omaa asuinympäristöä. Perhekahvila toimii tiedottamisen, vertaistuen, kansalaistoiminnan ja vaikuttamisen paikkana. Perhekahviloissa toimivat ohjaajina yhdistyksen työntekijät tai vapaaehtoiset vertaisohjaajat tai näistä muodostuneet työparit.

Hämeentien Soppakuppila kokoontui maanantai-iltaisin Sörnäisten ryhmätilassa ja kokosi lähialueiden pikkulapsiperheitä syömään kasviskeittoa ja jakamaan arjen asioita. Suositussa Soppakuppilassa oli useiden pikkulapsiperheiden lisäksi paikalla yhdistyksen työntekijä tai työkokeilija sekä

yksi Mummilan vapaaehtoinen vaari. Toisinaan eri sosionomiopiskelijat järjestivät perheille toimintaa, esim. askartelua. Soppakuppilalla on myös suljettu Facebook-ryhmä, lähinnä tiedottamiseen.

Itäkeskuksen päiväperhekahvilaa kokeiltiin Itäkadun perhekeskuksessa viikoittain torstai- ja maanpäivisin läpi talven. Valitettavasti päiväperhekahvila ei tavoittanut kävijöitä, joten se lopetettiin huhtikuussa 2019.

Itäkeskuksen iltaperhekahvila (Single Parent Family Café)

perustettiin elokuussa 2019 ja se kokoontui syksyn aikana kerran kuussa perjantai-iltaisin. Mukana oli vaihdellen vertaistoiminnan koordinaattori, sosionomiopiskelija, työkokeilija ja/tai *Paikka auki* -hankerahoituksella palkattu järjestötyöntekijä. Yllättäen toiminta veti osallistujia myös Länsi- ja Etelä-Helsingistä. Osa mukana olleista perheistä oli monikulttuurisia, joten kahvilan kielenä oli suomi ja englanti. Perhekahvila jatkuu samassa paikassa myös kevätkaudella 2020.

Myllypuron perhekahvilaa/olohuonetta kokeiltiin leikkipuisto Myllynsiivessä keväällä 2019 kolmena keskiviikkoiltaan, yhteistyössä *Kaapatut lapset ry:n* kanssa. Valitettavasti kahvila ei löytänyt osallistujia, joten toimintaa ei jatkettu toukokuun jälkeen.

Oulunkylän perhekahvila perustettiin osallistujan ehdotuksesta Mäkitorpan leikkipuistoon kesällä 2018. Oulunkylässä jatkettiin kokoontumisia kevätkaudella 2019 muutaman kerran, mutta syyskaudella kahvila kokoontui vain yhden kerran. Kahvilaa emännöi vapaaehtoinen työkokeilija-työpari. Osallistujilla on yhteinen WhatsApp-ryhmä.

Vuosaaren perhekahvila/olohuone eli olkkari kokoontui vapaaehtoisten ohjaajien voimin kevätkaudella 2019 kaksi kertaa kuussa sunnuntai-iltaisin Haruspuiston leikkipuiston tiloissa. Olkkari järjestettiin yhteistyössä *Yhden vanhemman perheiden liiton (YVPL) jäsenyhdistyksen Paksy ry:n* kanssa ja paikalla oli aina YVPL:n lastenhoitajia, jotka leikkivät lapsia eri tilassa, jotta aikuisten keskustelu onnistui rauhassa. Toimintaan osallistuvilla on myös oma suljettu Facebook-ryhmänsä. Kevään kävijämäärät jäivät vähäisiksi, eikä Pienperheyhdistys sen vuoksi ollut mukana järjestämässä olkkaria enää syyskaudella 2019.

Perhekahvilat 2019

Perhekahvilat olivat avoinna **108** kertaa (128).

Aikuisten käyntikertoja oli **474** (804) kertaa ja lasten käyntikertoja **546** (1009) kertaa.

(suluissa vuoden 2018 luvut)

Perhekahviloiden aikuisten ja lasten käyntikertoja oli vuonna 2019 vähemmän kuin edellisenä vuonna. Erot selittyivät sillä, että Jakomäessä oli vähemmän toimintaa ja osallistujia väli-aikaisten toimitilojen vuoksi.

Ohjatut vertaisryhmät ja vertaistapaamiset

Itsellisten äitien ryhmä

Itsellisten äitien eli yksin hedelmöityshoidoilla lapsen saaneiden vertaistapaamiset toteutuivat vuonna 2019 vilkkaasti. Kokootumisia oli joka kolmas viikko lauantaisin, ja ne tukivat vanhempien ja lasten kohtaamista sekä tukiverkon luomista. Kokootumisia oli vuorotellen aamu- ja iltapäivisin, jotta kokootumiset sopisivat eri-ikäisten lasten perheiden päivärhythmeihin. Tapaamisissa oli mukana 1–3 vapaaehtoista vertaisohjaajaa. Osallistujilla on myös WhatsApp-ryhmä, jossa osallistujat organisoivat tapaamisia ryhmäkertojen ulkopuolella. Parhaimmillaan yhdessä tapaamisessa on ollut 20 äitiä ja 26 lasta, ja useilla kerroilla mukana on ollut vähintään yksi uusi perhe.

Hyvinvointiryhmä

Pienperheyhdistyksessä työharjoittelussa ollut sosionomiopiskelija suunnitteli ja toteutti kolmen tiistai-illan hyvinvointiryhmän marras–joulukuussa. Ryhmässä tehtiin erilaisia rentoutus-, läsnäolo- ja kiitollisuusharjoituksia.

Kirjallisuusterapeuttinen kasvuryhmä

Kirjallisuusterapeuttiopiskelijan ohjaama kahdeksan kerran ryhmä kokoontui keväällä 2019.

Kirjoittajaryhmä

Suljettu kirjoittajaryhmä kokoontui viitenä torstai-iltana syksyllä 2019, ryhmää ohjasi kirjailija–dramaturgi tuntityöntekijänä.

Laululauantait Espoossa

Vapaaehtoinen musiikkipedagogi piti kaksi laulun hyvinvointivaikutuksista kiinnostuneille avointa laululauantaita syksyllä 2019, toisessa osallistujina oli vanhempia, joiden lapset olivat samaan aikaan hoidossa, ja toisessa vanhempia sekä Mummilan vapaaehtoisia mummeja ja vaareja.

Leskiperheiden vertaistapaamiset

Leskiperheet, joissa on alle 18-vuotiaita lapsia, ryhtyivät kokoontumaan yhdistyksen tiloissa kesällä 2018. Tapaamiset jatkuivat koko vuoden 2019 noin kerran kuussa keskiviikkoiltaisina. Ryhmässä on kaksi vapaaehtoista vertaisohjaajaa, jotka ovat käyneet Nuoret lesket ry:n vertaisohjaajakoulutuksen. Ryhmä ja yhteistyö jatkuu myös vuonna 2020.

Ratkaisukeskeinen ryhmä yh-vanhemmille

Töölön seurakunta järjesti viiden kerran suljetun ryhmän omista tiloissaan, ja he maksoivat myös ohjaajien palkkiot. Pienperheyhdistys järjesti ryhmään samanaikaisen lastenhoidon, koska osa ryhmään ilmoittautuneista ei olisi voinut osallistua ryhmään ilman lastenhoitoa.

”Se että meitä vanhempia huomioidaan ja muistutetaan, että myös meidän jaksaminen ja hyvinvointi on tärkeää”.

Kysely toimintaan osallistuneille 2019

Teinien vanhemmat

kokoontuivat kerran kuussa maanantaisin vertaistuellisiin tapaamisiin. Ryhmää ohjasi 1–2 vapaaehtoista vertaisohjaajaa. Ryhmään kuuluvia osallistui myös teinien ja vanhempien yhteiselle oopperaretkelle joulukuussa. Teinien vanhemmilla on myös oma suljettu Facebook-ryhmänsä.

Yhden vanhemman sateenkaariperhetreffit

Yhden vanhemman sateenkaariperhetreffit järjestettiin yhteistyössä Päksy ry:n ja Sateenkaariperheet ry:n kanssa. Tapaamisissa käsiteltiin seksuaali- tai sukupuolivähemmistöön kuuluvien yksin- ja yhteishuoltajien erityiskysymyksiä. Tapaamisissa vertaisohjaajina toimi kaksi vapaaehtoista ja ne toteutuivat kerran kuussa Hämeentie 64:n ryhmätiloissa. Joulukuun tapaaminen järjestettiin Sateenkaariperheet ry:n toimistolla. Ryhmä jatkaa kokootumisia keväällä 2020.

Yksin lasta odottavien ohjattu vertaistoiminta

Vertaistoiminnan koordinaattori järjesti yksin lasta odottavien äitien vertaistapaamisen kesäkuussa 2019. Tarkoituksena oli auttaa samassa elämäntilanteessa olevia verkostoitumaan ja pohtimaan yhdessä raskausaikaan sekä jaksamiseen liittyviä kysymyksiä. Vastaava tapaaminen uusille äideille järjestetään kesällä 2020. Toimintaan liittyy myös suljettu Facebook-ryhmä.

Toteutumatta jääneet ryhmät

Kaikki ryhmät eivät toteutuneet, koska niihin ei tullut tarpeeksi ilmoittautuneita. Keväällä suunnitelluista ryhmistä peruuntuivat ryhmät *Lasinen lapsuus*, *Tunteita ja tuunausta*, *Väkivaltaa kokeneiden naisten vertaisryhmä*, *Voimaa!*-ryhmä Jakomäessä sekä syksyllä *Vanhemman neuvo* -ryhmä.

Ryhmätoimintojen aikainen lastenhoito ja lastenhoitajien koulutus

Aikuisten ryhmätoiminnan ajaksi järjestettiin lähes aina lastenhoito, joka mahdollisti tänäkin vuonna sellaisten yhden vanhemman perheiden osallistumisen toimintaan, joilla omat tukiverkostot eivät ole riittävät, esimerkiksi ei ole saatavissa isovanhempien apua. Osallistujakyselyissä saamme toistu-

”Teinien vanhempien ryhmä on ollut todella tärkeä lisä omaan arkeen tänä syksynä. Kiitos siitä kuuluu vapaaehtoiselle vertaisohjaajalle ja muille osallistujille. On helpottavaa jakaa kokemuksia porukassa, jossa on sama yksinhuoltajuustilanne. Saa hyviä vinkkejä ja oivalluksia ja ylipäättään on tärkeä vain päästä puhumaan ja jakamaan - ei tunne olevansa niin yksin tässä maailmassa, kun omia kavereita ei ehdi tavata ja tilanteet ovat niin erilaiset... Mukava, turvallinen ja rento filis. Suuri kiitos!”

Osallistujan palaute

vasti kiitosta nimenomaan lastenhoidon järjestämisestä. Lastenhoitajina toimivat yhdistyksen palkkaamat vastuulastenhoitajat ja apuhoitajina 16–29-vuotiaat *Job'd-nuoret*, joiden palkan maksoi Nuorisosiainkeskus.

Hyvien vastuulastenhoitajien sitouttamiseksi, järjestettiin heille vuoden aikana kaksi palkallista jatkokoulutusta, jotka käsittelivät muun muassa lastenhoidon käytäntöjä, *Job'd-nuorten* ja lasten toiminnan ohjaamista sekä erityislasten kohtaamista. Lisäksi koulutuksissa pohdittiin eri menetelmiä hoidossa olevien lasten palautteen keräämiseen. Koulutuksiin osallistui vuoden aikana kymmenen vastuulastenhoitajaa. Ennen koulutusta lastenhoitajilta kysyttiin kyselyllä, mitä teemoja he toivoivat koulutuksissa käytävän läpi. Koulutuksia jatketaan myös vuonna 2020, kohdistuen ne lastenhoidon kannalta oleellisiin teemoihin.

Lasten ja nuorten vertaistoiminta

Lasten ja nuorten vertaistoiminta toteutuu perheille järjestettävässä retki- ja leiritoiminnassa sekä aikuisten toiminnan ajaksi järjestetyssä lastenhoidossa. Vertaistoiminnassa mukana olevat lapset ja nuoret voivat jakaa arjen ilot ja surut samassa elämäntilanteessa olevien ikätovereidensa kanssa. Leireillä ovat ystävystyneet myös hyvin eri-ikäiset lapset, jolloin isommasta lapsesta/nuoresta on saattanut tulla ikään kuin isovelji/isosisko tai esikuva pienemmälle.

Erotarinoita lapsilta -työpajaviikonloppu

Erotarinoita lapsilta -viikonloppu tarjoaa lapsille mahdollisuuden tulla kuulluksi ja käsitellä eroon ja sen jälkeiseen elämään liittyviä tunteita ja ajatuksia teatterin ja muiden luovien menetelmien avulla. Aikuisille on omaa ohjelmaa lasten työskentelyn aikana.

Vuonna 2019 työpajaviikonloppu ei toteutunut, koska kesäkuun viikonloppuun ei tullut tarpeeksi ilmoittautuneita.

Liikuntaa ja ulkoilua vanhemmille ja perheille

Vuonna 2019 jatkettiin Liikuntatreffit-konseptin toteuttamista. Liikuntatreffien tavoitteena on lisätä vanhempien hyvinvointia tarjoamalla edullinen tai maksuton mahdollisuus yhdessä liikkumiseen. Idea ja toteutus Liikuntatreffille tulevat osallistujilta, usein Facebook-ryhmän kautta, mutta vuonna 2019 ideoita ja vapaaehtoisia toteuttajia on ollut vähemmän kuin aiempina vuosina. Esimerkkejä vuoden aikana järjestetyistä liikuntatreffeistä: parkour-retki Malmille helmikuussa, keväiset joogalauantait, vesipuisto Serenan retki kesäkuussa, retki seikkailupuisto Korkeeseen Paloheinään syyskuussa, asahikokeilu lokakuussa. Osassa tapahtumia aikuiset liikkuvat ja lapset olivat samanaikaisessa lastenhoidossa, osa tapahtumista oli suunnattu koko perheelle.

Toukokuuisena lauantaina järjestettiin Yhden vanhemman per-

heiden liiton kanssa yhteinen Liikuntatreffit-tapahtuma, jossa YVPL:n vapaaehtoinen opasti osallistujia liikkumaan yhdessä pienen lapsen kanssa.

Vuonna 2019 osallistuttiin *Naisten Kymppi* -juoksutapahtuman sijaan Pääkaupunkijuoksuun, joka on vähemmän kaupallinen tapahtuma Keskuspuistossa syyskuuisena sunnuntaina. Tapahtumaan osallistui 10 äitiä, 6 mieskaveria ja 2 työntekijää Pienperheyhdistyksen vihreissä t-paidoissa tai Mieskaverit-liiveissä. Joidenkin osallistujien lapset olivat tapahtumapäivän yhdistyksen järjestämässä lastenhoidossa Maunulan leikkipuistossa. Pääkaupunkijuoksun osallistujille tarjottiin myös kolmea yhteistreenikertaa, joista vain yksi toteutui vähäisen kiinnostuksen vuoksi.

Lokakuuisena lauantaina muutama Pienperheyhdistyksen äiti osallistui Suomen Lions-liitto ry:n ja Partiolippukunta HesPartto ry:n luontoretkeilykoulutukseen *Elämisentaitoja – Lions Quest*. Seuraavana päivänä samat järjestäjät järjestivät Yhdessä luontoon -metsäretken Nuuksioon, josta tehtiin myös juttu Lions Clubin *Lion* -lehteen. Mukana oli 6 aikuista, 8 lasta ja Pienperheyhdistyksen työntekijä.

Kulttuuria, tapahtumia ja retkiä vanhemmille ja perheille

Yhteistyössä Perheet keskiöön -hankkeen, Nurmijärven avoimen varhaiskasvatuksen, seurakunnan ja paikallisten järjestöjen kanssa oltiin mukana järjestämässä kolmea perhetapahtumaa: Tammikuussa oli *Yhdessä olemme enemmän* -tapahtuma Klaukkalassa, maaliskuussa vastaava tapahtuma Nurmijärven Rajamäellä ja kolmas tapahtuma Nurmijärven kirkonkylällä.

Skatan tilalla, *Sininauhaliiton Vihreä Veräjä* -hankkeen kotipesässä, Vuosaaren Uutelassa, järjestettiin huhtikuusta alkaen noin kerran kuussa Toimintalauantai perheille. Mukana järjestelyissä oli sosionomiopiskelijoita ja Mummilan vapaaehtoisia mummeja. Toukokuun toimintalauantaina oli järjestetty lapsille Mummilan keijukoulu, kesäkuussa keppihevostapahtuma ja heinäkuussa *Runon ja suven juhla*.

Huhtikuussa järjestettiin perinteinen Linnanmäen retki, johon osallistui 50 aikuista ja 74 lasta. Rannekkeet retkelle saatiin Lasten päivän säätitöitä Ensi- ja turvakotien liiton kautta ja hakijoita oli, kuten aiempinakin vuosina, moninkertainen määrä. Paikalla oli myös yksi Pienperheyhdistyksen työntekijä, sosionomiopiskelija ja monilapsisten perheiden eri-ikäisten lasten kanssa ns. ”laitekummeina” neljä Job’ d-nuorta.

Toukokuussa Pienperheyhdistys oli, pomppulinnan kanssa, mukana kaupunginosatapahtumissa Kallio kukkii ja Meri-Rastilan kyläjuhlat.

Työharjoittelussa ollut sosionomiopiskelija järjesti toukokuussa saariretket perheille Lammassaareen, Killingholmaan ja Seurasaareen.

Vapaaehtoinen järjesti kaksi retkeä Kuusijärvelle sekä retket Vihti Ski:hin ja Sipoonkorpeen. Osa ilmoittautuneista pääsi perille Pienperheyhdistyksen pikkubussilla, jota vapaaehtoisen ajoi.

Omatoimisten telttailijoiden porukka kokoontui toukokuussa suunnittelemaan omatoimisia telttaretkiä. Suunnitelluista kolmesta retkestä toteutui kuitenkin vain Kaunissaaren retki. Osallistujat saivat lainata yhdistyksen telttoja ja muita retkeilyvarusteita.

Yhteistyössä Kirkkonummen kunnan, seurakuntien ja Kirkkonummella toimivien järjestöjen kanssa järjestettiin Perhekeidas-perhetapahtuma Kirkkonummipäivien aikana elokuussa.

Syyskuussa oltiin lasten kanssa Teatteri Kapsäkin Suuressa Tarinakonsertissa, johon saimme Kapsäkiltä lahjoituslippuja. Loppukuusta käytiin aikuisten kesken Peacockissa katsomassa Minna Kivelän esitystä, jonne liput saatiin lahjoituksena Ensi- ja turvakotien liitosta. Iltaan osallistui sekä vertaistoiminnan vapaaehtoisia ja muita vanhempia että vapaaehtoisia mummeja ja mieskavereita.

Lokakuussa oltiin Lumikuningatar-baletin pääharjoituksissa yli 6-vuotiaiden lasten kanssa (33 osallistujaa).

Marraskuussa järjestettiin eroperheille tarkoitettu HopLop-retki, jonne liput oli saatu lahjoituksena Ensi- ja turvakotien liiton Ero lapsiperheessä -työltä. Paikalla pidettiin myös info

Retket, leirit ja mökit 2019

Retkiä järjestettiin **37** (22) ja niihin osallistui **275** (195) eri aikuista ja **245** (216) lasta.

Leirejä järjestettiin **16** (20) ja niihin osallistui **141** (162) eri aikuista ja **242** (284) lasta.

Mökeillä lomaili **144** (102) eri aikuista ja **51** (59) lasta. Lomavuorokausia kertyi **185** (156).

(suluissa vuoden 2018 luvut)

”Oli ihanan rentouttavaa ohjelmaa aikuisille ja lapsille mieluista tekemistä aivan huippuohjaajien mukana. On hyvä päästä hetkeksi kiireisestä arjesta vain pysähtymään. Vapaaehtoiset olivat todella mieluisia ja saivat ajattelemaan asioita eri keinoin ja kannattelivat hienosti koko reissua, iso kiitos heille. Oli todella mukavaa.”

Osallistujan palaute Hauhon syyskuun leiriltä

Pienperheyhdistyksen toiminnasta.

Marraskuussa järjestettiin myös pitkään toivottu saunailta hotelli Rantapuistossa, johon osallistui 21 äitiä ja 14 lasta. Tapahtuman mahdollisti Kuluttajaosuustoiminnan lahjoitus Ensi- ja turvakotien liitolle.

Marraskuussa osallistuttiin myös Myllypuron Kulttuurimyllyn lastenkonserttiin. Joulukuussa aikuiset ja yli 16-vuotiaat nuoret pääsivät La Bohème -oopperan pääharjoituksiin vapaaehtoisen järjestämällä retkellä (16 aikuista, 14 nuorta).

Joulukuisena lauantaina järjestettiin jo perinteeksi muodostunut Leikki- ja pelipäivä yhteistyössä leluyltiö Hasbro Oy:n kanssa, josta osallistujaperheet saivat mukaansa myös peli- ja muovailuvahalahjat. Osallistujille tarjottiin myös jouluihin lounas jälkiruokineen – kiitos kahdelle Lastensuojelun keskusliitosta saapuneelle vapaaehtoiselle.

Teemaillat

Vuonna 2018 Pienperheyhdistys täytti 50 vuotta ja sen kunniaksi järjestettiin useita teemaillat, joita jatkettiin myös vuonna 2019 osallistujien toiveiden pohjalta. Maaliskuussa järjestettiin keskustelutilaisuus yhteisöasumisesta ja syyskuussa Mitä, jos jotain tapahtuu? -ilta, jossa omia organisaatioitaan ja niiden tarjoamaa tukea oli esittelemässä työntekijöitä Helsingin kaupungin lapsiperheiden sosiaaliohjauksesta, Kelasta ja Paavalin seurakunnasta. Lisäksi osallistujien ennakkokysymyksiin oli pyydetty vastauksia lastensuojelun työntekijältä.

3.2.6. Leirit ja lomat

Leiri- ja lomatoiminta tarjoaa erityisesti haastavissa taloudellisissa tilanteissa eläville yhden vanhemman perheille mahdollisuuksia lomanviettoon. Tavoitteena on tarjota perheille hyviä yhdessäolon hetkiä ja mahdollisuuksia tutustua uusiin ihmisiin ja toimintamuotoihin (esim. liikuntaleirien lajikokeilut).

Osa leireistä toteutetaan useamman työntekijän tai vapaaehtoisen ohjaajan voimin, jolloin voidaan tarjota tukea myös niille perheille, joiden on haasteellisempaa osallistua toimintaan. Toimintavuoden aikana perheille tarjottiin erilaisia teemallisia viikonloppuleirejä. Pidempiä perheleirejä järjestettiin koulujen loma-aikoina sekä kesällä että talvella.

Pienperheyhdistys järjesti vuoden aikana 16 leiriä

Tammikuussa järjestettiin vertaistoiminnan koulutus- ja virkistyspäivät Sipoon Sopukassa sekä vaikuttamistoiminnan leiri samassa paikassa. Helmi- ja syyskuussa järjestettiin

perheleirit *Lasten kesä ry:n* leirikeskuksessa Hauholla. Aikuis-
ten ohjelman ohjasi molemmilla leireillä kaksi vapaaehtoista
vertaisohjaajaa.

Kesäkuussa järjestettiin nelipäiväinen perheleiri Kesäkot
Kallioniemessä Sipoossa. Heinäkuussa järjestettiin vaellusleiri
Lapissa 10–17-vuotiaille nuorille ja heidän vanhemmilleen
sekä viikonloppuretki Kanniston kotieläintilalle. Mukana oli
kaksi vapaaehtoista mummia.

Heinä- ja elokuussa Mummilan työntekijä ja vapaaehtoiset
järjestivät Taaperoleirit Sipoon Sopukassa 2–4-vuotiaille ja
heidän vanhemmilleen. Elokuussa järjestettiin myös perintei-
set Painopistepäivät Sipoon Sopukassa, jossa mukana oli 15
aikuista ja 22 lasta suunnittelemassa vuoden 2020 toimintaa.

Helmikuun talvilomalla ja heinäkuussa järjestettiin perinteinen
omatoimi- ja omakustannusmatka Viron Otepäähän.

Vuoden viimeisenä leirinä järjestettiin isänpäiväviikonloppuna
marraskuussa Tarinateatterileiri lapsille, joiden isä ei ole mu-
kana lapsen elämässä. Toive tähän leiriin oli tullut edellisestä
vuonna perheiltä. Tarinateatteriosuuden lapsille ohjasivat
tarinateatterin ja lastensuojelun ammattilaiset Miika Tervo
ja Joonas Tast. Tälle leirille haki 21 perhettä, joista mukaan
valittiin hakemusten ja lasten ikäjakauman perusteella 13

perhettä. Palaute viikonlopusta oli erittäin kiittävää ja osallis-
tut perustivat suljetun Facebook-ryhmän, jossa vanhemmat
ovat keskustelleet leirin jälkeen. Osallistujille järjestetään
myös heidän toivomansa jatkotapaaminen keväällä 2020
Pienperheyhdistyksen uusissa tiloissa Herttoniemessä.

Vertaistoiminnan ja Mummilan yhteistyö

Jo edellä mainittujen leirien lisäksi, vuoden aikana järjes-
tettiin yhteistyössä Mummilan työntekijän ja vapaaehtoisten
mummien/vaarien kanssa kolme koululaisten päiväseikkai-
luleiriä: talvi-, kesä- ja syyslomalla. Kukin leiri kesti 2–3
päivää klo 8–17. Lapsia kolmella leirillä oli yhteensä 38.
Lisäksi Mummila järjesti laskiaistapahtuman, pääsiäisen Vit-
sapajan, vappujuhlan, Aikamatka Alppilassa -kävelyretken,

kalastusretken, Mustasaaren retken, Kekrijuhlan ja Tonttukou-
lun. Yhteensä näitä Mummilan ja vertaistoiminnan yhteisiä
tapahtumia oli 11 kpl.

Lasten kesä ry

Pienperheyhdistys oli kumppanina mukana *Lasten Kesä ry:n*
Leiritoiminta perheitä tukemassa -hankkeessa. Leirejä oli
vuoden aikana 11, joista kaksi oli aloitusleirejä ja loput
jatkoileirejä. Leireistä neljä pidettiin lomakeskus Pukkilassa,
yksi leirikeskus Koivuhaassa ja kuusi Hauhon lomakeskukses-
sa. Pienperheyhdistyksen kautta aloitusleirille löysi vuoden
aikana yhdeksän uutta perhettä. Yhteensä Pienperheyhdis-
tyksen kautta tulleita perheitä osallistui leireille 76 kertaa.
Hankkeen perheistä arviolta reilu puolet on yhden vanhem-
man perheitä, mutta kaikki näistä perheistä eivät ole olleet
mukana Pienperheyhdistyksen toiminnassa.

Omatoimiset mökkilomat

Pienperheyhdistyksen jäsenperheillä on mahdollisuus lomail-
la kohtuullisella hinnalla Helsingin kaupungilta vuokratuissa
Kaunissaaren kalamajassa ja Vartiosaaren mökillä. Mökkejä
koordinoi yhdistyksen toimistosihtööri.

Kaunissaareissa majoitusvuorokausia oli kesän aikana 80,
aikuista kävi kesäkauden aikana 82 ja lapsia 20. Vartio-
saareissa majoituttiin 105 vuorokautta, ja mökillä kävi 62
aikuista ja 31 lasta.

Vertaisohjaajat

Vertaistoiminnassa on mahdollista toimia vapaaehtoisena
vertaisohjaajana erilaisella panostuksella oman elämänti-
lanteen ja jaksamisen huomioiden: toiset toimivat 1–2 krt/
kuukaudessa kokoontuvien vertaistukiryhmien/perhekahviloi-
den ohjaajina läpi vuoden ja toiset 1–2 krt vuoden aikana
retkivapaaehtoisina.

Vuonna 2019 vertaistoiminnan vapaaehtoisina toimi myös
10 mökkikummi, joiden tehtävänä oli ylläpitää ja huoltaa
yhdistyksen vuokraamia mökkejä Vartiosaareissa ja Kaunis-
saareissa. Lisäksi Vuosaaren Lions Clubin ruokakassikeräykses-
tä saatujen ruokatarvikkeiden jaon marraskuussa toteutti 6
vapaaehtoista.

Kaikki vuoden 2018 aikana vertaistoiminnan vapaaehtoisina
toimineet kutsuttiin vertaistoiminnan vapaaehtoisten koulutus-
ja virkistyspäiville, jotka toteutettiin viikonloppuna tammikuus-
sa 2019 Sipoon Sopukassa. Mukana oli 10 vapaaehtoista
lapsineen.

Maaliskuussa järjestettiin retkien suunnitteluilta retkistä
kiinnostuneille vapaaehtoisille. Paikalla oli kolme vapaaeh-
toista. Toukokuussa järjestettiin uusien vapaaehtoistoiminnasta
kiinnostuneiden ilta, jossa oli kolme osallistujaa.

Kevätkauden vapaaehtoisten virkistyspäivä oli osallistujien
toivoma saunailta (5 osallistujaa). Syyskaudella virkistystä oli
tarjolla kolme eri tilaisuutta: syyskuussa Minna Kivelän teat-
teriesitys *Peacockissa* (osallistujista 6 oli toiminut vertaistoimin-
nan vapaaehtoisina), marraskuussa saunailta Rantapuistossa

(osallistujista 9 oli toiminut vertaistoiminnan vapaaehtoisina) ja kansainvälisenä vapaaehtoisten päivänä 5.12. järjestetty Vapaaehtoisten aamupala (4 osallistujaa).

Vertaistoiminnan vaikutukset

Myös vuonna 2019, kuten aiemminkin, perheet kokivat, että toiminnassa mukana oleminen on vahvistanut heidän sosiaalisia verkostojaan, antanut toivoa omaan elämäntilanteeseen ja auttanut uusien harrastuksien löytämiseen. Osallistujat kertovat saaneensa tukea ja vahvuutta vanhemmuuteensa sekä myönteistä huomiota lapsilleen. Toiminnan on koettu antavan tukea arjessa jaksamiseen ja omasta hyvinvoinnista huolehtimiseen. Moni on saanut kokemuksia siitä, että on mahdollista vaikuttaa omaan elämäntilanteeseen, lähiyhteisöön ja yhteiskunnalliseen päätöksentekoon.

Pienperheyhdistyksen vertaistoiminnassa mukana olevien perheiden määrä on suhteellisen vakiintunut, mutta viime vuoden luvuissa on laskua edellisvuoteen verrattuna. Osallistujamäärien lasku johtuu pääasiassa Jakomäen alueellisen toiminnan tilausteista, jotka ratkennevat uuden asukastilan, Jakomäen Sydämen, avauduttua elokuussa 2020. Lisäksi vuonna 2018 järjestettiin 50-vuotisjuhlavuoden kunniaksi enemmän tapahtumia.

Osallistujilta kysyttiin sähköisellä kyselyllä palautetta toiminnasta sekä elokuussa 2019 että tammikuussa 2020. Kysely koski edellistä puolen vuoden jaksoa. Molemmissa kyselyissä 74–75 % vastaajista asuu Helsingissä. Vastaajat jakautuivat melko tasaisesti eri puolille Helsinkiä, alkuvuoden kyselyssä eniten vastaajia oli Itä- ja Länsi-Helsingistä – loppuvuoden kyselyssä eniten vastaajia oli kantakaupungista (sis. Kallio) ja Koillis-Helsingistä (sis. Vallila, Viikki, Jakomäki). Vastaajista 31–32 % on osallistunut toimintaan 0–3 vuoden ajan ja 29–35 % kolmesta viiteen vuotta. Lapset ovat pääsääntöisesti alle 12-vuotiaita. Vastaajista 39–42 % oli osallistunut leireille ja lomille, n. 38 % juhliin ja tapahtumiin ja n. 30 % oli osallistunut suljettuihin teemallisiin ryhmiin ja 31 % Facebook-ryhmiin.

Kaiken kaikkiaan toimintaan oltiin hyvin tyytyväisiä. Toiminnan hinta-laatusuhdetta pidettiin hyvänä tai erittäin hyvänä, koettiin, että toimintaan pääsee hyvin mukaan ja että toiminnasta saa hyvin ennakkotietoa. Suurimmat syyt, että ei osallistunut toimintaan oli ajanpuute ja/tai toiminnan sopimattomat aikataulut. Jotkut mainitsivat, että lapset ovat jo teinejä.

Vertaistoiminta 2019 (mukana Punahilkka)

Vertaistoimintaa järjestettiin yhteensä **316** (466) kertaa. Aikuisten käyntikertoja oli yhteensä **2 468** (3373) ja lasten käyntikertoja **2758** (3759).

(suluissa vuoden 2018 luvut)

"Tukipiirittömänä yksinhuoltajana koululaisen kesäleiri edullisella kustannuksella oli pelastus."

Kysely toimintaan osallistuneille 2019

Toimintaan osallistuneilta kysyttiin, minkälaiseen toimintaan haluaisi osallistua jatkossa. Noin 90 % vastaajista haluaisi jatkossa osallistua yksittäisiin tapahtumiin. Noin 45 % haluaisi osallistua useamman kerran kokoontuviin teemaryhmiin ja yli neljäsosa avoimiin ryhmiin, esim. perhekahvilatoimintaan.

Eniten omaa toimintaa kaivattiin kyselyn vastauksissa täysin yksin lastaan kasvattaville, pienituloisille ja murrosikäisten lasten vanhemmille. Vertaistuen ja lastenhoidon merkitys korostuu avoimissa vastauksissa.

Valitettavan monilla on kuitenkin myös kokemus siitä, että eivät ole mahtuneet mukaan esimerkiksi leirille, mikä osaltaan kertoo kasvavista hakijamääristä. Nykyisillä taloudellisilla resursseilla ei esimerkiksi leiritoimintaa ole mahdollista lisätä.

Palautteita kyselystä toimintaan osallistuville 2019:

"Se, että lapsista pidetään huolta ja he saavat iltapalan/ välipalan. Olen aina kiireinen ja on ihanaa, että voimme ryntätä koulusta/töistä johonkin tapahtumaan, ilman että minun tarvitsisi kokata ja syöttää lapsia ennen lähtöä. Ja tilaisuus kuin tilaisuus on minulle henkireikä, kun joku turvallinen ja luotettava pitää lapsistani huolen sen aikaa, kun minä olen aikuisten kanssa"

"PPY tekee todella tärkeää työtä. Tilaisuudet ovat minun hyvinvointiani lisääviä (ja sitä myötä lasten!) Minulle on myös tärkeä tietää, että huoleni ovat tunnetut, enkä kamppaile yksin tai pimennossa...Vaikka PPY ei voinut minua (vaikeassa tilanteessa) taloudellisesti avustaa, niin se tieto, että joku tietää, mihin loukkuun joutuu, kun on yksin, oli henkisesti minua kannattelevaa".

"Hienoa oli ilmaista tai tosi edullisten teatteri- tai oopperalippujen tarjonta. Se on ylläilyttävää".

Punahilkka-toiminta

Vuonna 2018 Punahilkkan omista tiloista jouduttiin luopumaan niissä ilmenneiden sisäilmaongelmien vuoksi. Uusien tilojen löytäminen oli haasteellista, koska myös monilla muilla alueen toimijoilla oli ongelmia omien tilojensa kanssa. Vuonna 2019 Punahilkka toimi ensin Jakomäen nuorisotalon tiloissa siirtyen syksyllä Jakomäen leikkipuistoon. Vuoden 2020 syksyllä valmistuu Jakomäen Sydän monitoimitila, johon myös Punahilkka-toiminta tulee siirtymään. Silloin sinne siirtyvät myös alakoulu, yläkoulu, kaksi päiväkotia, leikkipuisto, nuorisotalo sekä järjestötoimijat. Siirtymävaihe ennen uusiin tiloihin pääsemistä on monille alueen toimijoille haasteellinen. Siihen asti alueella säilyminen on kuitenkin erityisen tärkeää. On perusteltua pysyä alueella myös tulevaisuudessa tarjoamassa perheille toimintaa.

Toiminta vuonna 2019

Kevään aikana Punahilkkan ohjaaja vaihtui 1.3.2019, aiemman työntekijän siirtyessä Pienperheyhdistyksessä toisiin työtehtäviin. Vuonna 2019 Punahilkkan tiistai aamupäivisin järjestetty perhekahvila toimi kevätkauden ajan Jakomäen nuorisotalon tiloissa. Perheet kuitenkin pitivät tiloja haasteellisina pienille lapsille, mikä luonnollisesti vaikutti Punahilkkan osallistujamääriin. Kevään aikana pääasiassa työntekijänä paikalla toimi työkokeilussa ollut työntekijä, jolle Punahilkkan toiminta oli jo ennestään tuttua osallistujana ja vapaaehtoisena toimimisen myötä. Lähihoitajaopiskelijat järjestivät myös ohjelmaa viisi kertaa kevään aikana tiistain perhekahvilassa. Perheet pääsivät opiskelijoiden johdolla muun muassa askar-

telemaan ja leipomaan. Perinteinen vappujuhla järjestettiin yhdessä Jakomäen leikkipuiston kanssa. Yhden vanhemman perheiden kahvila järjestettiin torstai-iltaisin läpi vuoden Jakomäen leikkipuiston tiloissa. Iltakahvilan suhteen haasteena oli perheiden tavoittaminen, johon tullaan vuonna 2020 panostamaan erityisesti.

Syksyllä 2019 Jakomäen leikkipuisto tarjosi apuaan ja Punahilkka aloitti heidän kanssaan yhteistyössä perjantaisin järjestetyn Perheperjantain, joka on alueella erittäin suosittu. Perheperjantaissa järjestettiin vuorotellen leikkipuiston työntekijöiden kanssa erilaista toimintaa kaikille alueen lapsiperheille. Toiminta tavoitti hyvin vanhempia lapsineen. Perheperjantaissa muun muassa leivottiin karjalanpiirakoita, soitettiin bändisoittimia sekä Mummilan mummit kävivät pitämässä satutuokion lapsille. Paikalla perheperjantaissa oli vaihtelevasti Punahilkkan oma työntekijä, työkokeilussa ollut työntekijä, *Paikka auki* -hankkeen nuori tai Pienperheyhdistyksessä syksyn ollut sosionomiopiskelija. Vuonna 2020 yhteistyö leikkipuiston kanssa jatkuu siihen asti, kunnes *Jakomäen sydän* -toimitilat valmistuvat.

Vuoden aikana myös Punahilkkan ohjaaja osallistui aktiivisesti *Jakis-tiimin* kokouksiin yhdessä muiden Koillis-Helsingin alueen perheiden ja lasten kanssa työskentelevien ammattilaisten kanssa. Tämän lisäksi *Malmittaret* lahjoittivat Punahilkalle rahaa kesäretken järjestämiseen. Retki järjestettiin Korkeasaareen ja sinne osallistui yhteensä neljä aikuista ja kahdeksan lasta.

Punahilkka-toiminta 2019

Aikuisten käyntikertoja oli perhekahviloissa yhteensä **166** (295) ja lasten **199** (430).

(suluissa vuoden 2018 luvut)

Tiistain Perhekerho pidettiin keväällä tiistaisin Jakomäen nuorisotalolla. Perheillä mahdollisuus tavata toisiaan sekä työntekijöitä. Useimmilla kerroilla myös jotain järjestettyä ohjelmaa. Perhekerho järjestettiin keväällä 18 kertaa. Käyntikerrat: aikuisia 42 ja lapsia 53.

Perheperjantai järjestettiin syksyllä joka perjantai aamupäivä yhdessä Jakomäen leikkipuiston kanssa vaihtuvalla ohjelmalla. Järjestettiin syksyn aikana 10 kertaa. Aikuisten käyntikertoja oli 95 ja lasten 116.

Torstain yhden vanhemman perheiden kahvila Jakomäen leikkipuiston tiloissa järjestettiin 11 kertaa koko vuoden aikana. Aikuisten käyntikertoja oli 25 ja lasten 30.

Tenavatupatoiminta

Tenavatupatoiminta antaa vanhemmalle mahdollisuuden osallistua yhdistyksen järjestämiin aikuisten ryhmiin sekä vaikuttamis- ja yhdistystoimintaan. Erityisen tärkeä Tenavatupa on niille perheille, joilta puuttuvat sosiaaliset tukiverkostot. Maksuton Tenavatupatoiminta luo edellytykset myös pienituloisten perheiden osallistumisen toimintaan.

Vuonna 2020 järjestettiin toiminnan aikaisen lastenhoidon lisäksi tilapäistä lastenhoitoa lapsille, joiden vanhemmat tarvitsevat omaa aikaa jaksamisensa tueksi ja joilla ei ole mahdollisuuksia käyttää kaupallisia palveluita. Vanhemmat ovat muun muassa käyttäneet oman aikansa opiskeluun, urheiluun tai asioiden hoitamiseen. Lastenhoito Tenavatuvassa on maksutonta ja se pidettiin lauantaisin neljä tuntia kerrallaan. Tenavatupa toteutui vuoden 2019 aikana yhteensä yhdeksänä lauantaina. Suurin osa Tenavatuvista järjestettiin Pienperheyhdistyksen omissa tiloissa Hämeentiellä. Tämän lisäksi kerroista kolme järjestettiin leikkipuistoissa Malmilla ja Rastilassa. Tarkoituksena oli järjestää Tenavatupaa myös muissa leikkipuistoissa, mutta lauantaivuorojen saaminen osoittautui muiden leikkipuistojen osalta erityisen haastaviksi.

Vastuulastenhoitajina toimivat Pienperheyhdistyksen omat tuntityölastenhoitajat ja heidän apunaan olivat *Job'd-nuoret*

Tenavatupatoiminta 2019

Toiminnanaikaista lastenhoitoa järjestettiin **91** (174) kertaa ja käyntikertoja oli **573** (720). **168** (174) eri lasta oli vuoden aikana hoidossa.

(suluissa vuoden 2018 luvut)

Helsingin kaupungin hankkeen kautta. Osallistujat toimintaan valittiin sosiaalisin, terveydellisin ja taloudellisin perustein hakemusten perusteella. Ensimmäistä kertaa toimintaan osallistuneet olivat etusijalla valinnassa. Vuoden aikana Tenavatupaan osallistui yhteensä 168 lasta. Tenavatuvan tarpeellisuus ja hyöty perheiden arjessa nousi esiin myös monessa vuoden 2019 jäsenkyselyn vastauksissa.

Job'd-yhteistyö Helsingin kaupungin kanssa

Job'd on Helsingin kaupungin ja Me-säätiön kehittämä toimintamalli, joka luo kokonaan uutta, yhteiskunnallista lisäarvoa tuottavaa työtä, jossa nuoret saavat arvokasta työkokemusta.

Ensimmäisten työkokemusten saaminen voi olla nuorelle haastavaa. Job'd-keikkatyössä nuori saa ensimmäisiä työkokemuksia, uutta osaamista, verkostoja sekä palkkaa. Nämä helpottavat jatkotyöllistymisessä. Yhteiskunnallisesti tärkeä työ auttaa muita ihmisiä tai yhteisöä ja tuo työlle merkitystä lisäten myös nuoren työmotivaatiota. Pienperheyhdistys palkkasi vuonna 2019 kolme Job'd-nuorta vakituiseksi keikkavastuulastenhoitajiksi. Lastenhoitajien palkkaaminen eri organisaatioihin, joissa nuoret työskentelevät, on yksi hankkeen tavoitteista. Näille aktiivisille ja osaaville nuorille avautui mahdollisuus lastenhoitajan työsuhteeseen yhdistyksessä, minkä mahdollisti Job'd-yhteistyö kaupungin kanssa.

Job'd-yhteistyötä jatkettiin vuonna 2019 kaupungin kanssa. Vuoden 2019 aikana tarjottiin työkokemuksia nuorille 196 työvuorua, josta kertyi yhteensä 598 tuntia. Eri nuoria töissä Pienperheyhdistyksessä vuonna 2019 on ollut 65 henkilöä. Nuoret ovat olleet lastenhoitotehtävissä tai tapahtuman järjestelyssä apuna varsinaisten työntekijöiden lisäksi. He eivät ole vastuussa työstä, vaan ylimääräisenä apuna saamassa työkokemuksia. Yhdistys on huolehtinut siitä, että varsinkin maahanmuuttajataustaiset nuoret, joilla ei ole yhtään työkokemusta, saavat ensimmäisiä työkokemuksia. Jos nuorella ei ole yhtään työkokemusta, työllistyminen voi olla hankalaa.

Ohjaus ja neuvonta

Kaikki Pienperheyhdistyksen työntekijät antoivat tarvittaessa neuvontaa perhetilanteeseen, kasvatukseen, lapsen huoltoon ja tapaamisiin liittyvissä tai muissa mieltä painavissa asioissa. Yhdistyksen matalan kynnyksen vertaistoiminta tavoitti ison joukon yhden vanhemman perheitä ja ohjaus ja neuvonta tapahtuivat luontevasti toiminnan lomassa. Tämän lisäksi kaikki yhdistyksen työntekijät myös vastasivat erilaisiin kysymyksiin puhelimitse, sähköpostilla ja Facebookissa sekä sopivat tarvittaessa kahdenkeskisiä tapaamisia.

Vertaistoiminnan koordinaattori oli kaksi kertaa keväällä Itäkadun perhekeskuksessa ja kolme kertaa syksyllä mukana päivystämässä Helsingin kaupungin eron ensiapupisteellä: kerran Itäkadulla ja kaksi kertaa Kallion perhekeskuksessa.

Vapaaehtoistoiminta

Vapaaehtoistoiminta tuottaa hyvinvointia

Pienperheyhdistyksessä on tarjolla monenlaisia vapaaehtoistoiminnan tehtäviä kaikenikäisille ja erilaisissa elämäntilanteissa oleville ihmisille. Vapaaehtoiset toimivat vertaisryhmissä, ryhmänohjaajina, leireillä, kehitysryhmissä ja koulutusten vetäjinä. Suurimman ja pisimpään toimineen vapaaehtoistoimijajoukon muodostavat mieskaveri- ja mummilatoiminta. Lisäksi Pienperheyhdistys kouluttaa vapaaehtoisia aikuisia eroperheiden lasten tueksi.

Vapaaehtoistoiminta on tärkeää. Se antaa mahdollisuuden saada mielekästä tekemistä, onnistumisen kokemuksia sekä valmiuksia opiskeluun ja työelämään. Lisäksi se hyödyttää usein monia muitakin ihmisiä kuin vapaaehtoistoimijaa. Vapaaehtoisista huolehtiminen on Pienperheyhdistyksessä tärkeää. Tehtävän tueksi tarjotaan työnohjausta, koulutusta ja tarvittaessa henkilökohtaista sparrausta. Lisäksi vapaaehtoisilla on mahdollisuus osallistua virkistystoimintaan retkillä. Juhlia ja teemallisia tapahtumia järjestetään useita kertoja vuodessa.

Vapaaehtoistoiminta 2019

Pienperheyhdistyksessä toimi yhteensä **293**

(312) vapaaehtoista, joista aktiivisia oli **284** (277).

Vapaaehtoisten työpanos oli yhteensä **2525** (2693) työpäivää.

(suluissa vuoden 2018 luvut)

Mieskaveritoiminta

Pienperheyhdistyksen Mieskaveritoiminta on ollut käynnissä vuodesta 1993 alkaen. Kyseessä on vapaaehtoistoiminta, jonka päätavoitteena on tarjota suhde aikuisen mieheen niille lapsille, joilla ei ole yhteyttä omaan isäänsä tai muihin miehiin. Mieskaverit on Pienperheyhdistyksen rekisteröimä tavaramerkki.

Mieskaveritoiminta sai alkunsa, kun Pienperheyhdistyksen toiminnassa mukana olevat äidit huomasivat lastensa viihtyvän poikakerhossa erityisen hyvin miesohjaajien seurassa. Alussa vain pojille tarkoitettu mieskaveritoiminta laajeni pian myös tyttöjä koskevaksi. Toiminta on nykyään Uudenmaan lisäksi kuudella muulla paikkakunnalla.

Tällä hetkellä vapaaehtoisina mieskavereina toimii Pienperheyhdistyksessä noin sata miestä pääkaupunkiseudulla ja lähikunnissa. Yhdellä mieskaverilla voi olla useita pikkukavereita eri perheistä. Useimmiten kyseessä on kuitenkin yhden lapsen ja yhden miehen välinen kaverisuhde.

Mieskaveritoimintaa koordinoi pääkaupunkiseudulla yksi kokopäiväinen ohjaaja, joka vastaa vapaaehtoisten koulutuk-

sesta, äitien haastatteluista ja ohjeistamisesta, mieskavereiden ja lasten tapahtumista ja retkistä, sekä yhteydenpidosta mieskavereihin, pikkukavereiden perheisiin, yhteistyökumppaneihin ja tiedotusvälineisiin.

Mieskaveritoiminnan tarve

Mieskaveritoiminta on vakiintunut palvelemaan yksinhuoltajien lisäksi yksin lastaan kasvattavia leskiä, yksin adoptoineita ja muista syistä lapsen kanssa ilman puolisoa eläviä äitejä ja naispuolisia huoltajia. Hedelmöityshoidoilla alkunsa saaneiden lasten äidit ovat tällä hetkellä kasvava ryhmä hakijoiden joukossa. Mukana on myös muista syistä yksin lapsen kanssa asuvia äitejä ja muita naispuolisia lapsen huoltajia. Lapselleen voi hakea mieskaveria, jos lapsella ei ole säännöllistä tai toimivaa yhteyttä isäänsä tai muihin aikuisiin miehiin.

Mahdollisuudet ja haasteet

Vapaaehtoistoiminta kiinnostaa ihmisiä ja markkinoilla on paljon kilpailua. Vaikka vuosi 2019 oli haasteellinen vuosi

rekrytoinnin suhteen, järjesti Uudenmaan mieskaveritoiminta uusille vapaaehtoisille kaksi kurssia. Myös muutama pitkään toiminnassa mukana ollut mieskaveri aloitti uuden kaverisuhteen vanhan päätyttyä. Perheiden odotusaika mieskaverin saamiseksi on lyhentynyt viime vuosina. Kuitenkin osa perheistä joutuu odottamaan mieskaveria useita kuukausia.

Helsinki City Westin Rotary-club järjesti helmikuussa Uudenmaan mieskaveripareille retken Ilmailumuseoon. Helmikuussa kokoonnuttiin myös vuoden ainoassa saunaillassa. Maaliskuussa vapaaehtoinen *Aleksi Lumme* järjesti kamerakerhotapaamisen, joka onnistui hienosti. Kesäkuussa Uudenmaan Mieskaveritoiminta osallistui valtakunnallisille mieskaveripäiville Turussa. Lisäksi mieskaveripareilla oli mahdollisuus osallistua lahjoituslipuilla Jokereiden peleihin usean otteeseen.

Lasten äidit ja vapaaehtoiset kaipaavat kaverisuhteen alussa keskustelua ulkopuolisen kanssa. Käynnistämisen lisäksi suhteiden seuranta vaatii resursseja. Kaverisuhteiden osapuolia kannustetaan ottamaan vastuuta aloituksesta, mutta myös ohjaajan panos on merkittävä.

Mieskaveritoiminnan tavoitteet

- ◆ Lapsen kehitystä tukevia aikuiskontaktien lisääminen
- ◆ Yksin lastaan kasvattavan äidin voimavarojen tukeminen perheen verkostoa laajentamalla
- ◆ Mielekkään vapaaehtoistoiminnan tarjoaminen ja mieskavereiden yhteisöllisyyden mahdollistaminen

Tilastokeskuksen viimeisen laskennan mukaan yhden vanhemman perheiden määrä on jatkanut kasvuaan vuodesta 2010 alkaen. Yhteensä yhden vanhemman perheitä on 186 000, joista 33 000 on miehiä. Kolmanneksella mieskaveritoiminnassa mukana olevista lapsista ainakin toinen vanhemmista on alun perin kotoisin Suomen ulkopuolelta. Lapsen äiti voi olla maahanmuuttajataustainen tai lapsi voi olla adoptoitu

ulkomailta. Useimmissa tapauksissa isä asuu ulkomailla tai on alun perin kotoisin jostain toisesta maasta. Pakolaisperheet ja yksin Suomeen tulleet pakolaislapset ovat kohderyhmä, jonka tavoittaminen on tulevana vuonna myös vahvemmin näkyvissä toiminnassamme.

Yhteistoiminta

Mieskaveritoiminnan ohjaaja toimii linkkinä toiminnasta kiinnostuneiden tiedotusvälineiden ja kokemusasiantuntijoina toimivien mieskavereiden välillä. Sosiaalialan oppilaitosten kanssa tehdään yhteistyötä, tarjotaan mahdollisuuksia tehdä opinnäytetöitä mieskaveritoiminnasta ja tarjoamalla opintoihin liittyviä harjoittelupaikkoja. Tarvittaessa mieskaveritoiminnan ohjaaja toimii opiskelijaohjaajana.

Toiminnan kehittämistä haastatteluilla

Vuoden vaihtuessa Pienperheyhdistys järjesti haastattelutilaisuuden, jonne kutsuttiin pitkään mieskaveritoiminnassa olleita henkilöitä kertomaan kokemuksiaan. Kutsun otti vastaan viisi mieskaveria pikkukavereineen sekä heidän äitinsä. Lyhyin kaverisuhde oli kestänyt vähän yli vuoden ja pitkäaikaisin 12 vuotta. Haastattelut nauhoitettiin ja niistä tuotetaan raportti Pienperheyhdistyksen mieskaveritoiminnan kehittämiseksi.

Haastatteluissa korostui erityisesti se, että toimivien kaverisuhteiden taustalla on aikuisten keskinäinen arvostus, hyvät vuorovaikutuskyvyt ja aktiivinen vapaaehtoinen. Kaikki aikuiset korostivat ensimmäisen tapaamisen merkitystä luottamuksen kehittymiselle sekä sitä, kuinka tärkeää oli ollut käydä

”Poika ei enää takerru kaikkiin miehiin, jotka ovat hänen kanssaan vähänkään tekemisissä, koska hänellä on oma mieskaveri. Ihan kullan arvoista, koska nyt mieskaverilta tuleva vastakaiku on juuri sitä, mitä poika on kaivannut.”

läpi yksityiskohtainen kaverisuhteen aloituspaperi, Muistilista ensitapaamiseen. Yhdenkään kaverisuhteen aikana ei oltu järjestetty erityisiä kaverisuhteen päivytystapaamisia mieskaverin ja äidin kesken, mutta kaikki haastateltavat kertoivat siitä, että kuulumisten vaihtamiselle oli aina ollut tavattaessa hyvin aikaa ja kynnys ottaa yhteyttä tarvittaessa oli ollut matala. Lapset, joista yksi oli jo täysi-ikäinen, toivat esiin halunsa jatkaa kaveruutta myös tulevaisuudessa. He korostivat antamassaan kaveripalautteessa yhteenkuuluvuuden, hauskuuden, kivojen juttujen ja ilon merkitystä.

Mieskaveritoiminnan valtakunnallinen koordinointi

Pienperheyhdistys on ylläpitänyt mieskaveritoimintaa pääkaupunkiseudulla jo 27 vuotta. Valtakunnallisesti toiminnassa on mukana 259 mieskaveria. Yhdistys on laatinut toiminnalle laatukriteerit ja rekisteröinyt Mieskaverit® -tavaramerkin. Pikkukaveria ei jätetä -projekti (2012–2017) osoitti, että pääkaupunkiseudulla alkanut Mieskaveritoiminta on siirrettävissä muille paikkakunnille. Mieskaveritoiminta on juurtunut osaksi projektissa mukana olleiden kolmen yhteistyötahon ja kolmen myöhemmin mukaan tulleen kumppanijärjestön vapaaehtoistoimintaa. Pienperheyhdistys on sitoutunut koodinoimaan ja valvomaan Mieskaverit-toiminnan toteutumista kumppanijärjestöissään tavoitteenaan sitoutuneet mieskaveritoiminnan järjestäjät ja laadukas toiminta eri paikkakunnilla.

Pikkukaveria ei jätetä -projektin aikana kehitettiin toimintaa eri paikkakunnilla, luotiin yhteistyösuhteita ja paikallisia rakenteita ja perinteitä. Ohjaajien yhteistyöverkostossa luotiin rakenteet keskinäiselle tuelle ja toiminnan turvallisuuden ja tasaisen laadun varmistamiseksi eri paikkakunnilla. Hankkeen aikana luotiin arvioinnin malli, jolla ylläpidetään tasaista, laadukasta toimintaa. Taustayhteisöjen sitoutumista pidetään yllä yhteisellä toiminnalla ja säännöllisellä yhteydenpidolla.

Pienperheyhdistyksessä valtakunnallisen mieskaveritoiminnan

Pääkaupunkiseudun Mieskaveritoiminta 2019

Toiminnassa oli mukana **137** (158) vapaaehtoista miestä, **135** (118) lasta ja **112** (131) perhettä.

Mieskavereiden ja lasten yhteisille retkille ja tapahtumiin osallistui yhteensä **142** (90) lasta ja **191** (119) aikuista.

Vapaaehtoiset mieskaverit antoivat vuoden aikana aikaansa pikkukavereille **10 080** (12 330) tuntia.

(suluissa vuoden 2018 luvut)

Palautetta Mieskaveritoiminnasta

”Mieskaveri on kiva. Hän on kiltti ja hänen kanssaan on kiva tehdä asioita. Poika käy mielellään katsomassa koripelejä, renkaiden vaihto oli kivaa ja yhteiset ulkopelit ovat olleet kivoja.

”Poika tykännyt tavata ja kertoo seikkaperäisesti, mitä ovat tehneet yhdessä.”

”Hauskan luonnollisesti lapseni puhuu mieskaverin työmatkoista, ihan kuin kaikki matkustaisivat ympäri Eurooppaa, vaikka kukaan muu ei meidän lähipiirissä tee niin. Hän on hyvä malli pojalleni.”

”Lapseni kertoo kyselevänsä mieskaveriltaan paljon ja ihmettelee, miten tämä tietäkin niin paljon kaikesta.”

”Lapsellani ei ole Suomessa isää eikä myöskään toimintakykyisiä isovanhempia. Mieskaverimme on hiljattain eläköitynyt hieman yli 60-vuotias ja – vaikka onkin kymmenkunta vuotta omia vanhempiani nuorempi, toimii hän lapseni linkkinä minua edeltävään sukupolveen.”

”Heillä on usein joku aktiviteetti, mutta poika tykkää myös tehdä mieskaverin kanssa ruokaa ja vaan olla hänen luonaan. Mielellään joka kerta menee tapaamiseen.”

koordinoimisen resurssina on puolipäiväinen työpanos, jota toteutetaan kansalaistoiminnan koordinaattorin ja viestintäkoordinaattorin yhteistyöllä. Valtakunnallisen ohjaajien verkoston koordinointi on edelleen tärkein valtakunnallisen mieskaveritoiminnan koordinaattorin tehtävistä.

Toiminta vuonna 2019

Tammikuussa mieskaveritoiminnan ohjaajat tapasivat perinteisessä työkokouksessa. Kokouksessa arvioitiin edellisen vuoden toimintaa ja suunniteltiin vuotta 2019. Mieskaveriohjaajien kuukausittaisissa videokokouksissa ohjaajat jakoivat kokemukseensa ja yhdessä kehitettiin sekä arvioitiin toimintaa. Vuoden aikana toteutettiin kaikissa mieskaveritoimintaa järjestävissä järjestöissä ns. kumppanuustapaamiset. Pienperheyhdistyksen edustajat tapasivat kumppanijärjestön toiminnanjohtajan, työntekijöitä, luottamushenkilöitä ja vapaaehtoisia. Keskusteluissa paneuduttiin mieskaveritoimintaan osana yhdistyksen muuta toimintaa, syvennettiin kumppaneiden tietämystä mieskaveritoiminnasta sekä etsittiin ratkaisuja paikkakuntaehtaisiin haasteisiin.

Mieskavereita oli vuoden aikana yhteensä 259. Toiminnassa on mukana 307 lasta. Vuoden aikana järjestettiin 13 kurssia, joilla koulutettiin 37 uutta mieskaveria. Heistä 36 lähti mukaan toimintaan. Toimintavuosi oli hiljaisempi kuin pitkään aikaan kurssien järjestämisen suhteen. Useita kursseja eri paikkakunnilla peruuntui. Vapaaehtoisia oli vaikeampi löytää mukaan kuin aiempina vuosina. Tästä huolimatta 53 lasta sai vuoden aikana mieskaverin.

Kaikkien paikkakuntien ohjaajien yhteistyöllä toteutettiin kesällä perinteiset mieskaveripäivät Turussa. Päiviin osallistui lähes 60 henkilöä.

Mieskavereille ja toiminnassa mukana olevien lasten äideille tehtiin viidettä kertaa vuosittainen kysely toiminnasta ja toiminnan merkityksestä. Kumppanijärjestöissä on käyty tarpeen mukaan auttamassa ja perehdyttämässä toimintaan. Mieskaveritoiminnan materiaalia ja ohjeita on uudistettu palautteen ja kokemusten pohjalta.

Mieskaveritoiminnan aloittamisesta Porissa sekä ruotsinkielisen toiminnan aloittamisesta käytiin keskusteluja vuoden aikana.

Toiminnan vaikutukset ja tulokset

Valtakunnallisen mieskaveritoiminnan tuloksena ovat kehittyvät ja yhä paremmin toimivat yhteistyöverkostot eri paikkakunnilla sekä yhtenäiset toimintatavat. Eri paikkakuntien

mieskaveritoiminnan ohjaajat ovat sitoutuneet kuukausittaisiin videokokouksiin, ja järjestöjen toiminnanjohtajat ovat sitoutuneet toiminnan ja työntekijän tukemiseen. Paikkakuntaehtaiset erot mieskavereiden kouluttamisessa ja tukemisessa sekä toiminnasta tiedottamisessa ovat pienentyneet. Ohjaajat ovat tukeutuneet toisiinsa haastavissa tilanteissa. Toiminnalle on muotoutunut valtakunnallinen rakenne, joka on jo osoittanut toimivuutensa käytännön toiminnassa ja yhteistyössä. Kaikkien paikkakuntien ohjaajat arvostavat erityisesti materiaalien ja toimintatapojen yhdenmukaisuutta ja yhteistä tiedotusta.

Toiminnan tuloksena on syntynyt mieskaveri-lapsi -pareja Lahteen, Kuopioon, Ouluun, Tampereelle, Turkuun, Vaasaan ja Uudellemaalle. Monet näistä kaverisuhteista ovat pitkäaikaisia, jopa koko elämän mittaisia. Tällä hetkellä mieskaveritoimintaa järjestävien yhdistysten tiedotuksen piirissä olevista mieskavereista yli puolet, yhteensä 133 mieskaveria on ollut lapsen tai sisarusten kaverina kolme vuotta tai pidempään. Tämän lisäksi on useita mieskaveri-lapsi -pareja, jotka edelleen pitävät yhteyttä toisiinsa, mutta joilla ei ole tarvetta olla yhteydessä kaveruuden mahdollistaneeseen yhdistykseen. Moni mieskaveri on kertonut merkityksestä, jota tuo kaveruus itseään nuoremman kanssa sekä mahdollisuudesta seurata lapsen kasvua ja olla tärkeänä aikuisena nuorelle. Vapaaehtoiset, äidit ja lapset ovat tutustuneet toisiinsa, ystäväytyneet sekä saaneet uutta sisältöä ja merkitystä elämäänsä. Monet äidit ovat myös aktivoituneet paikkakuntansa järjestötoimintaan mieskaveritoiminnan myötä

Vuosittaiseen kyselyyn vastasi 2019 lopussa 77 mieskaveria ja 60 toiminnassa mukana olevan lapsen äitiä. Kyselyn mukaan mieskavereille tärkeimmät asiat, mitä he toiminnasta saavat, ovat apuna oleminen, ilo osallistumisesta lapsen elämään sekä elämänsisältö. Kyselyyn vastanneista mieskavereista lähes puolet arvioi kaiken olevan hyvin, mutta noin kolmasosaa mietityttää lapsen vaikeudet, esimerkiksi koulunkäynti tai murrosiän haasteet. 94 % vastaajista sanoo saavansa riittävästi tukea ohjaajalta. Äideille tehdyn kyselyn vastausten mukaan mieskaveritoiminnan hakuprosessi on selkeä ja helppo, ja he ovat tyytyväisiä toimintaan sekä lapsensa ja vapaaehtoisen väliseen suhteeseen. Suurin osa vastanneista sanoi saavansa hyvää mieltä lapsen kaverisuhteesta, omaa aikaa ja luotettavan aikuisen, johon tukeutua tarvittaessa.

"Sen tuen, ettei ole kaikissa asioissa yksin. Lapsellani on mahdollisuus tukeutua johonkin toiseen ja puhua asioista toisen aikuisen kanssa. Miehet ehkä rohkeammin antavat lapsen kasvaa ja kokeilla. Voi, sitä linnunpöntön tekemisen riemua."

"Samalla jo työelämästä poistunutta mieskaveria voi pyytää avuksi arjen "häätätilanteissa" kuten iltopäiväkerhon ollessa kiinni."

Kyselyvastausten mukaan lapsi saa toiminnasta tärkeän uuden ihmissuhteen, miehen mallia sekä uusia taitoja ja kokemuksia.

Valtakunnallinen Mieskaveritoiminta 2019

Toiminnassa oli mukana **259** (274) vapaaehtoista miestä ja **307** (300) lasta.

Vuoden aikana koulutettiin **37** (70) uutta mieskaveria.

(suluissa vuoden 2018 luvut)

Mummila-toiminta

Pienperheyhdistyksen Mummila-toiminta on kolmen sukupolven toimintaa lapsille, lapsiperheille ja isovanhemmille. Mummila kouluttaa vapaaehtoisia kummi-isovanhemmiksi, mutta tarjolla on myös muita lyhytkestoisempia ja vähemmän sitoutumista vaativia vapaaehtoistoiminnan muotoja tapahtumaisovanhempina.

Mummila-toiminta tarjoaa mahdollisuuden tehdä mielekästä ja palkitsevaa vapaaehtoistyötä lasten hyväksi. Kaikessa toiminnassa leikki, luovuus, ilo lapsuudesta, vanhemmuudesta ja isovanhemmudesta ovat tärkeitä toimintaa ohjaavia tekijöitä.

Mummila-toimintaa koordinoi yksi työntekijä, joka vastaa vapaaehtoisten koulutuksesta, vapaaehtoistehtävien organisoinnista, kummi-isovanhempaa hakevien perheiden perehdytyksestä, isovanhempien ja lasten tapahtumien järjestämisestä, yhteydenpidosta kummi-isovanhempiin ja kummilasten perheisiin. Lisäksi hän järjestää tapahtumia lapsille ja perheille yhdessä vertaistoiminnan ja tapahtumaisovanhempien kanssa.

Toiminta 2019

Vapaaehtoiset toimivat vuoden aikana kummi-isovanhempina tai tapahtumaisovanhempina. Lisäksi Mummila tarjosi monenlaista ohjelmaa isovanhemmille kummilapsineen sekä vertaistapaamisia isovanhemmille. Yhdessä vertaistoiminnan ja tapahtumaisovanhempien kanssa järjestettiin tapahtumia ja leirejä lapsille ja perheille.

Vapaaehtoisten koulutus

Vuonna 2019 Mummilan vapaaehtoistoiminnan koulutus järjestettiin 3 kertaa. Koulutukseen kuuluu 3 tapaamiskertaa ja lisäksi jokaiselle vapaaehtoiselle järjestettiin henkilökohtainen haastattelu. Koulutukseen osallistui 7 vapaaehtoista. Tavoitteena oli kouluttaa 20 uutta vapaaehtoista, mutta vapaaehtoisia ei saatu mukaan toivottua määrää. Koulutukseen osallistuneista kuusi tuli mukaan toimintaan.

Kummi-isovanhemmat

Kummi-isovanhemmat tarjoavat lapsiperheille käytännön apua lapsenhoitoon ja kasvatukseen sekä perheelle yhden tärkeän ihmissuhteen lisää. Kummi-isovanhemmat tapaavat lasta säännöllisesti. Isovanhemmille tehdyn Mummilakyselyn vastausten mukaan 62,5 % kertoi tapaavansa lasta 2–4 kertaa kuukaudessa. Lapset ja kummi-isovanhemmat viettivät aikaa lapsen kotona tai isovanhemman luona. Yleensä yhdessä tehtiin tavallisia asioita: leikkimistä, ulkoilua ja retkeilyä. Toiminnassa on mukana kaikenikäisiä lapsia.

"Kun lapsi oli nuorempi, niin leikittiin ja pelattiin pallopelejä. Nykyään vien lapsen harkkoihin, oleskellaan, katsotaan TV:tä, syödään."

"Leikimme, käymme museoissa, teatterissa, ulkoilemassa. Kesällä kummilapsi on mökillämme sekä äitinsä kanssa että ilman."

"Olen saanut kiitosta ja tiedän, että olen tärkeä."

Mummila-toiminta on jatkunut jo kuudentoista vuoden ajan, joten useat kummilapset ovat jo täysi-ikäisiä. Osa kummisuhteista on päättynyt, mutta useat isovanhemmat ja kummilapset perheineen pitävät edelleen yhteyttä. Useissa suhteissa kummi-isovanhempi on edelleen merkittävä tuki nuorelle aikuiselle. 13 isovanhempaa kertoi yhteydenpidon vielä jatkuvan, vaikka lapsi on jo täysi-ikäinen.

"Hän on jo opiskeluiässä! Hän käy syömässä, juttelemassa, pyytää neuvoja. Tarvittaessa majoitan ja autan asioiden hoidossa. Käymme kaupungilla ja mökilläkin!"

Yhteistyö lapsen vanhemman kanssa sujui kyselyyn vastanneiden isovanhempien mielestä hyvin.

"Saan lapselta positiivista palautetta. Hän pitää minua oikean sukulaisen tapaisena."

Kaikki Mummilan vuosittaiseen kyselyyn vastanneet kummi-isovanhemmat kertoivat suhteen edelleen jatkuvan.

Tapahtumaisovanhemmat

Useat isovanhemmat haluavat toimia vapaaehtoisina, mutta eivät halua toimia kummi-isovanhempina. Siksi tarjolla on myös mahdollisuus toimia vähemmän sitoutumista vaativassa "tapahtumaisovanhemman" roolissa oman mielenkiinnon, resurssien ja taitojen mukaan. Vuonna 2019 tapahtumaisovanhemmat toimivat kahvilaisovanhempina, retkiohjaajina, ryh-

Mummilan tavoitteet

- ◆ Rikastuttaa niiden lapsiperheiden elämää, joilla ei ole kontakteja isovanhempiinsa.
- ◆ Sukupolvien välisen kanssakäymisen lisääminen.
- ◆ Tuoda esille kolmen polven vuorovaikutuksen merkityksellisyyttä.
- ◆ Osallisuuden ja tukiverkoston lisääminen niin isovanhemmille kuin lapsiperheillekin.

mäohjaajina, keittiöapuna tai leireillä apuohjaajina. Lisäksi Ylästön koululla Vantaalla toimi kaksi kouluisovanhempaa sekä soppakuppilassa "soppakuppilavaari".

Tapahtumaisovanhemmat voivat toimia myös Mummilan vapaaehtoisten teatteriryhmässä, Teatteri Tuulahduksessa, joka järjestää lasten tapahtumia ja esityksiä lapsille ja perheille.

Mummilan yhteistyö vertaistoiminnan kanssa

Vuonna 2019 järjestettiin yhdessä Pienperheyhdistyksen vertaistoiminnan ja tapahtumaisovanhempien kanssa 20 erilaista tapahtumaa tai leiriä perheille: mm. kaksi pikkulapsiperheiden taaperoleiriä, 3 koululaisten kaupunkiseikkailuleiriä, kesäleirin Kanniston kotieläintilalle, laskiaistapahtuman, keijukaiskekkerit, vappujuhlan, retken Mustasaareen, kekrijuhlan ja tonttukoulun.

Kouluisovanhemmat vierailivat koululla omalla "kummiluokallaan" noin joka toinen viikko. Pienperheyhdistyksen viikoittain kokoontuvassa Soppakuppilassa toimi vapaaehtoinen vaari.

Tapahtumaisovanhempina toimi vuoden 2019 aikana yhteensä 19 vapaaehtoista. He tekivät vuoden aikana vapaaehtoistyötä yhteensä 568 tuntia.

"Kouluvaaristamme on ollut luokassamme paljon iloa. Hän on ollut ystävällinen oppilaita kohtaan ja on ehtinyt antamaan

positiivista palautetta kaikille oppilaille. Hän on kierrellyt aktiivisesti oppilaiden luona neuvoen ja kannustaen heitä tehtävien kanssa. Hän on ollut ystävällinen, turvallinen ja luotettava aikuinen luokassa. - Oppilaat odottavat, milloin on taas kouluvaarin päivä. On ollut onni, että luokkamme sai oman kouluvaarin täksi lukuvuodeksi."

Ylästön koulun 2-luokkalainen kertoo kouluvaarista seuraavaa:

"On kivaa, kun vaari kiertelee ympäri luokkaa ja kehuu meitä, kun teemme hyvin tehtäviä."

Teatteri Tuulahdus

Mummilassa toimii mummien ja vaarien oma teatteriryhmä Teatteri Tuulahdus. Teatteri Tuulahdus on aktiivinen ylisukupolvisen toiminnan edistäjä ja toiminnallaan ryhmä tuo iloa lapsille ja tekee Mummila-toimintaa tunnetuksi. Teatteri Tuulahduksen toimintaan osallistui vuonna 2019 seitsemän isovanhempaa ja ryhmä kokoontui vuoden aikana 8 kertaa.

Teatteri Tuulahduksen vapaaehtoiset toimivat vuonna 2019 leikittäjinä ja esiintyjinä monissa Pienperheyhdistyksen tapahtumissa ja juhlissa. Lisäksi ryhmä esiintyi Leikkipuisto Rusthollarissa, Jakomäen leikkipuistossa, lastensairaалassa, etsivän vanhustyön seminaarissa sekä Vuosaaren joulupolul-

la. Esityksiä oli vuoden aikana yhteensä 12 ja ne keräsivät arviolta 300 katsojaa.

Tapahtumia kummilapsille ja isovanhemmille

Isovanhemmille kummilapsineen järjestettiin vuoden aikana useita retkiä ja tapahtumia. Yhdessä koetut elämykselliset tapahtumat syventävät lapsen ja isovanhemman suhdetta. Näissä tapahtumissa työntekijä saa myös tärkeää tietoa lapsen ja isovanhemman suhteen toimivuudesta.

Lasten ja isovanhempien tapahtumia pyritään järjestämään kaiken ikäisille lapsille niin, että kaikilla on tasavertaiset mahdollisuudet osallistua. Vuonna 2019 tapahtumiin osallistui kummilapsia taaperoikäisistä aina nuoriin aikuisiin asti. Keskiössä on aina lapsen huomioiminen ja tapahtumat pyritään järjestämään sellaisiksi, että niistä nauttivat kaikenikäiset. Kaikki Mummilan kyselyyn vastanneet pitivät kummi-isovanhempien ja lasten yhteisiä tapahtumia hyvin tärkeinä. Vuonna 2019 lapsille ja isovanhemmille järjestettiin yhteensä 19 tapahtumaa. Mummilan tapahtumat kokosivat yhteen ison joukon kaiken ikäisiä lapsia ja aikuisia.

Työnohjaus, vertaistapaamiset ja kiitos

Kaikilla vapaaehtoisilla oli mahdollisuus henkilökohtaiseen työnohjaukseen sekä mahdollisuus osallistua ryhmätapaamiseen. Isovanhempien työnohjauksellisissa teeilloissa käytiin läpi kummisuhteen kuulumisia ja suunniteltiin tulevaa toimintaa. Virkistykseksi ja kiitokseksi järjestettiin myös retkiä sekä kulttuurikäyntejä. Vuonna 2019 isovanhemmille järjestettiin yhteensä 12 vertaistapaamista ja niihin osallistui yhteensä 80 isovanhempaa.

Kaikki Mummila-kyselyyn vastanneet isovanhemmat pitivät Mummilan vapaaehtoisten keskinäisiä tapaamisia hyvin tärkeinä. Useat kertoivat olevansa tyytyväisiä niin vertaistoimintaan kuin yhdessä kummilasten kanssa järjestettäviin tapahtumiin.

”Teeillat ovat mukavia. Toivon kokemusten jakamista, että oppisin enemmän kummiasioista.”

Mummilatoiminnassa korostuu vapaaehtoisten halu toimia yhdessä. Suurin osa vapaaehtoisista on eläkeläisiä ja he hakevat toiminnalta myös ryhmää, johon kuulua. Useat isovanhemmista ovat yksin asuvia ja iso joukko on leskeksi jääneitä. Toimintaan osallistumalla lievitetään myös omaa yksinäisyyttä ja haetaan uusia sosiaalisia kontakteja, joten ryhmätapaamiset, retket, teeillat ja muut tapaamiset ovat tärkeä osa Mummilan toimintaa.

Tiedottaminen ja yhteistyö

Mummila tiedottaa toiminnastaan kotisivuilla, Facebookissa sekä vapaaehtoistoiminnan sivustoilla. Kurseista tiedotetaan myös Kirkko- ja kaupunkilehdessä.

Vuonna 2019 Mummila esitteli toimintaansa etsivän vanhus-työn seminaarissa, *Kaapatut lapset ry:n* perhekahvilassa sekä

”Äiti on monesti kertonut, kuinka hyvä tuuri kävi kohtaamissamme. Olen samaa mieltä ja tunteen jakaa koko perheemme - olemme saaneet uuden ”tyttären” ja lapsenlapsen.”

Teatteri Tuulahduksen esitysten yhteydessä leikkipuistoissa ja mm. Vuosaaren joulupolulla. Vapaaehtoiset ovat välittäneet tietoa Mummila-toiminnasta ja alkavista kurseista omissa harrastusryhmissään, eläkeläisjärjestöissä ja ystäväpiireissään.

Mummilakyselyn mukaan kurseille tulleista isovanhemmista puolet (50 %) oli kuullut toiminnasta lehdestä, TV:stä tai radiosta. Toiseksi parhaiten tietoa toiminnasta saatiin kaverilta (27 %). Yhä useampi isovanhempi kuitenkin seuraa myös sosiaalista mediaa, joten Facebook-tiedottaminen ja helposti löydettävät kotisivut ovat tärkeä osa viestintää.

Yhteistyötä *Sininauhaliiton Vihreä Veräjä -hankkeen* kanssa jatkettiin. Hankkeen tarkoituksena on tarjota luontotoimintaa järjestöille ja sitä kautta heikossa asemassa oleville perheille. Yhdessä Vihreän Veräjän kanssa Mummila järjesti monenlaista toimintaa Skatan tilalla Uutelassa: Keijukaistutkijoiden päivän, Keppihevosten kokoontumisajot, Keijukaisten syyskekerit, Kekrijuhlan sekä Vuosaaren joulupolkuun osallistuttiin omalla tapahtumapisteellä Skatan tilan navetalla.

Toiminnan vaikutukset

Perheiltä saamamme palautteen mukaan kummi-isovanhempitoiminta on lisännyt perheiden hyvinvointia. Lapsi on saanut isovanhemmasta yhden tärkeän aikuiskontaktin lisää elämäänsä. Myös lapsen vanhemman ja isovanhemman välit ovat usein hyvin läheiset.

”Suhde äitiin on hyvä. Voimme puhua arastkin asiat keskenämme. Hän on kuin minun oma lapseni.”

Isovanhemmat kokevat tekevänsä merkityksellistä ja palkitsevaa vapaaehtoistyötä lasten hyväksi. Kyselyyn vastanneiden mukaan toiminta antaa hyvää mieltä (86 %), mahdollisuuden auttaa (65 %), merkitystä elämään (57 %) sekä uusia ihmisiä (52 %).

Mummila 2019

Toiminnassa oli mukana **85** (88) isovanhempaa, **56** (49) kummi-isovanhempaa, **47** (52) lasta, joilla on kummi-isovanhempi ja **42** (48) perhettä, joissa on kummi-isovanhempi.

Mummilan omille retkille ja tapahtumiin osallistui **21** (133) eri lasta ja **139** (128) aikuista.

(suluissa vuoden 2018 luvut)

"Olen ollut vapaaehtoisena kaikissa tapahtumissa, mihin vain olen päässyt mukaan. On antoisaa toimia kaikenikäisten kanssa vauvasta vaariin. Mummilassa me isovanhemmat pääsemme osaksi lapsen maailmaa ja koen, että myös lapsille on tärkeää saada isovanhempi-ikäisiä elämäänsä. Erilaiset ja eri-ikäiset ihmiset tuovat rikkautta niin lasten kuin aikuistenkin maailmaan. Se auttaa meitä kaikkia ymmärtämään toisiamme paremmin, lisää myönteistä asennetta ja myötätuntoa toisiamme kohtaan."

Mummilan isovanhemmat ovat sitoutuneita toimintaan ja monet aktiivisimmista ovat olleet mukana jo vuosia, jotkut toiminnan alusta alkaen. Useat isovanhemmat ovat ottaneet toisen tai jopa kolmannen kummilapsen ensimmäisen/edellisten kasvettua jo kouluikään tai aikuisiksi.

Isovanhempien ja lasten yhteiset tapaamiset sekä vapaaehtoisista ja heidän jaksamisestaan huolehtiminen on koettu tärkeäksi ja toimintaan sitouttavaksi. Yhdessä tekeminen ja tapaamiset luovat me-henkeä ja sitouttavat niin perheitä kuin isovanhempia toimintaan.

Isovanhemmille tehdyn kyselyn mukaan kaikki vastanneet kokivat lapsen kanssa vietetyn ajan virkistäväksi, kokivat isovanhempien tapaamiset erittäin tärkeiksi sekä olivat valmiita suosittelemaan toimintaa muillekin.

Mummilan yhdessä vertaistoiminnan kanssa järjestämät tapahtumat, retket ja leirit ovat saaneet paljon hyvää palautetta. Perheiden ja isovanhempien yhteiset tapahtumat ovat tärkeitä, koska kaikilla omaa sukua ja isovanhempia ei ole, ja siksi tällaiset kohtaamiset puuttuvat. Yhteisöllisyys ja kolmen polven välinen vuorovaikutus koetaan tärkeäksi. Perinteeksi voi muodostua vaikkapa kohtaamiset Pienperheyhdistyksen tarjoamissa juhlissa ja tapahtumissa.

"Tutti- ja myöhemmin taaperoleirit ovat aivan IHANIA! Olisi mahtavaa, jos niitä saataisiin järjestettyä joka vuosi, niin että siitä tulisi ikään kuin perinne lapsillekin. Juttelimme tästä leirillä ja kaikki osallistujat olivat samaa mieltä."

Mummila-toiminnan kautta monet isovanhemmat ovat ystävystyneet ja he pitävät yhteyttä toisiinsa. Sairastumisen vuoksi toiminnasta pois jääneeseen vaariin isovanhemmat pitävät yhteyttä ja vierailevat säännöllisesti hänen luonaan. Tällaisia suhteita on vaikea tilastoida tai niiden arvoa mitata. Useat jo aikuistuneet kummilapset tai muuten Mummilatoiminnassa mukana olleet lapset ja perheet muistelevat toimintaa lämmöllä. Monet kummilasten vanhemmista ovat suunnitelleet tulevan myöhemmin itsekkin Mummilan vapaaehtoisiksi. Kun ihminen kokee tulleen kohdatuksi, ja hän on hyötynyt toiminnasta, se kantaa elämässä pitkälle.

"Olen saanut tältä toiminnalta paljon enemmän kuin koskaan osasin odottaa. En olisi uskonut, että täysin vieraasta ihmisestä voi tulla perheellemme niin tärkeä ja läheinen. Tämän toiminnan myötä koko maailmankuvani on muuttunut."

Kehittämistoiminta ja hankkeet

Vapaaehtoinen lapsen tukena – eroauttamista julkisen ja kolmannen sektorin yhteistyönä 2017–2019

Hanke toteutettiin STEA:n hankeavustuksen turvin ja se käynnistyi vuoden 2017 huhtikuussa, kun toimintaa koordinoimaan palkattiin yksi kokoaikainen työntekijä. Hankkeen tavoitteena on tukea lasta erotilanteessa, jossa vanhempien välillä on riitaa eikä heidän yhteistyövanhemmuutensa toimi. Tukihenkilön tavoitteena on auttaa lasta perheen muutostilanteessa kriisin yli. Hankkeessa kehitetään myös lasten eroauttamisen menetelmiä kolmannen sektorin ja julkisen sektorin yhteistyönä.

Hankkeen tavoitteena oli valmentaa 20 puolueetonta ja riidan ulkopuolista vapaaehtoista aikuista, joilla on valmiudet toimia vanhempien ero- ja huoltoriidan keskellä elävien lasten tukihenkilöinä. Tukihenkilöstä lapsi saa turvallisen ja luotettavan aikuisen. Hankkeen aikana luodaan myös *Vapaaehtoinen lasten eroauttajana* -valmennusmateriaali ja valmennusmalli, jonka avulla perhettä autetaan nykyisen sosiaalihuoltolain ja hallitusohjelman mukaisesti peruspalveluissa ja vältetään näin kalliiden erityispalveluiden käyttö. Hankkeen taustalla oli Pienperheyhdistyksen 32 vuoden ajan tuottama tapaamispaikkapalvelu. Tapaamispaikan työntekijät havaitsivat, että eropalvelut ja eroneuvonta eivät tavoita asiakkaita. Etenkään lasten eropalveluita, jonne asiakkaita olisi voinut ohjata, ei ole.

Toiminta vuonna 2019

Työntekijävaihdosten myötä, hanke ei edennyt täysin toivotulla tavalla vuonna 2019. Vaihdojen tuomat haasteet näkyivät muun muassa koulutusten vähyytenä. Vuonna 2019 järjestettiin yksi valmennuskurssi vapaaehtoisiksi tukihenkilöiksi haluaville. Kurssilta valmistui neljä vapaaehtoista tukihenkilöä eroperheiden lapsille. Heistä kolme aloitti tukihenkilöinä keväällä aikana. Tukipareille järjestettiin kesäkuussa tapahtuma Suomenlinnassa, jossa oli yhteistä ohjelmaa ja parit pääsivät tutustumaan toisiinsa. Tapahtuma oli pidetty ja sen kaltaista toimintaa toivottiin myös tulevaisuudessa järjestettäväksi. Hankekoordinaattori jatkoi aktiivisesti uusien perheiden sekä tukihenkilöiden etsimistä vuoden 2019 syksyyn asti.

Työntekijävaihdoksista huolimatta, tukihenkilöt eivät jääneet yksin huoliensa kanssa, vaan heillä oli mahdollisuus saada koordinaattorilta ammatillista ohjausta ja tukea. Myös yksilö- ja paritapaamiset olivat mahdollisia. Omalta valmennusryhmältään ja muilta tukihenkilöiltä vapaaehtoiset saivat tukea tukihenkilönä toimimiseen sekä uusia kontakteja omaan elämäänsä.

Vapaaehtoiset tukihenkilöt tapasivat lasta noin joka toinen viikko. Tapaamisten aikana lapselle tarjottiin mahdollisuus

Perheiden muuttuviin tarpeisiin vastaavat käytännöt, niiden juurruttaminen ja levittäminen

"Olen saanut hoidettua omia asioitani, olen päässyt rentoutumaan, olen iloinen, että tyttäreni on saanut toisen aikuisen, joka välittää hänestä."

puhua mieltä painavista asioista ja huolista turvalliselle, kodin ulkopuoliselle aikuiselle. Tapaamiset suunniteltiin lapsen mielenkiinnon ja tarpeiden mukaan toiminnallisiksi ja mukaviksi. Tukihenkilöt kuuntelivat, juttelivat ja harrastivat yhdessä lapsen kanssa.

Uusia tukisuhteita alkoi vuonna 2019 neljä ja loppukeskusteluja käytiin yhteensä kahdeksan. Vuoden 2019 loppuun mennessä tukisuhteita koko hankkeessa ehti olla yhteensä 19. Näistä seitsemässätoista oli käyty yhteinen loppukeskustelu tukihenkilön, perheen ja koordinaattorin kesken, jolloin suhteen jatkosta päätettiin. Kahdelle tukisuhteelle lopputapaaminen pidetään vuoden 2020 alussa. Epävirallisesti jatkuvia suhteita vuoden 2019 jälkeen on neljä. Vapaaehtoistyötä vuonna 2019 hankkeessa tehtiin yhteensä 320 tuntia. Vuonna 2020 hanke jatkuu osana Pienperheyhdistyksen muuta toimintaa.

Palaute ja toiminnan vaikutukset

Vanhemmilta pyydettiin kirjallinen kartoitus omasta ja lapsensa hyvinvoinnista alku- ja lopputapaamisissa. Tukihenkilöiltä kerättiin valmennuksesta sekä hankkeesta ja tukisuhteesta kirjallinen palaute. Tietoa saatiin myös työnohjauksellisista ja yksilö- ja paritapaamisista, koordinaattorin ja tukihenkilön välisistä puheluista ja viesteistä. Hankekoordinaattori käytti apuna arvioinnissa *Suunta*-työkalua. Ohjausryhmä seurasi hankkeen tavoitteiden toteutumista vuorovaikutteisissa kokouksissa.

Hankkeen avulla eroperheiden lapset ovat saaneet aikuisen ja tärkeän ystävän avulla elämänsä iloa, muistoja, elämyksiä, hyviä kokemuksia ja toimintaa kodin ulkopuolella. Lapsilla on ollut mahdollisuus jutella kaikista asioistaan ja isossa sisarusarjassa lapsi on saanut huomiota ja aikuisen jakamatonta aikaa itselleen. Tukihenkilö tuo erilaisuutta perheen arkeen ja on aikuinen roolimalli. Lasten itseluottamus on lisääntynyt, kun he ovat saaneet positiivista ja kannusta-

Vapaaehtoinen lapsen tukena -hankkeen tavoitteet

- ◆ Tukea lasta, joka on menettänyt yhteyden toiseen vanhempaansa vanhempien eron seurauksena.
- ◆ Tukea lasta erotilanteessa, jossa vanhempien välillä on riitaa eikä heidän yhteistyövanhemmuutensa toimi.
- ◆ Vanhemmat ottavat omista toiminnoistaan lapsen näkökulman huomioon.
- ◆ Kehittää lapsen eroauttamisen menetelmiä kolmannen sektorin ja julkisen sektorin yhteistyönä.

vaa palautetta tukihenkilöiltä. Hankkeeseen ohjautuneissa perheissä lapset eivät ole ottaneet tukihenkilön kanssa puheissa esiin vanhempien eron liittyviä asioita kuin vähäisissä määrin. Useat lapset käyttivät tukihenkilöstä sanontaa "oma aikuinen".

"Lapsi on saanut 'oman aikuisen itselleen. Odottaa tapaamista ja haluaa jatkaa tukisuhdetta."

"Lapsen ja aikuisen yhdessäolo on tärkeintä. Lapsi kokee itsensä tärkeäksi, nähdyksi ja kuulluksi."

Hankkeessa on tullut esiin, että myös lyhyt tukisuhde voi olla merkityksellinen lapselle ja perheelle. Tukisuhteiden avulla perheen arki on helpottunut ja normalisoitunut eron jälkeisessä elämässä. Vanhempi on saanut aikaa itselleen, koska tukihenkilö mahdollistaa sen, että lapsella on luotettava ja turvallinen aikuinen seuranaan. Vanhempi saa myös aikaa olla perheen toisten lasten kanssa. Vanhempaa auttaa jaksamisessa, kun joku muu ottaa välillä vastuuta lapsesta. Kun vanhempi ja lapsi oppivat luottamaan uuteen aikuiseen, on vaikeimmistakin asioista helpompi puhua. Tukisuhde on muuttanut joissakin perheissä virallisen tukisuhteen päättymisen jälkeen perheystävyydeksi tai kaverisuhteeksi.

Myös perheiden kanssa toimivat Helsingin kaupungin työntekijät ovat saaneet uutta perspektiiviä tukihenkilön ja koordinaattorin kokemusten avulla, ja he ovat voineet auttaa perhettä uusin näkökulmin.

Yhteistyökumppanit ja tiedotus

Hankkeen ohjausryhmään kuuluu Pienperheyhdistyksen toiminnanjohtaja ja kansalaistoiminnan koordinaattori, *Helsingin kaupungilta* perheneuvolan ja perheoikeudellisten asioiden

Vapaaehtoinen lapsen tukena 2019

Vuoden aikana **4** lasta sai tukihenkilön. Hankkeen loppuun mennessä yhteensä **19** lasta oli saanut tukihenkilön.

päälliköt sekä lapsiperheiden sosiaaliohjauksen johtava ohjaaja ja *HelsinkiMission* vapaaehtoistoiminnan koordinaattori äiti- ja isämentoritoiminnasta.

Kasper – Kasvatus- ja perheneuvonta ry, on ollut mukana kumppanina tukihenkilöiden valmennuksessa. Asiantuntija-osaamisen vaihtoa on ollut esimerkiksi *Mannerheimin Lastensuojeluliiton* Perhepesien ja perhekummitoiminnan, *Eriityshuoltojärjestöjen liitto Ehjä ry:n* ja *Helsingin ja Vantaan kaupunkien* tukihenkilötoiminnasta vastaavien tahojen kanssa. Lisäksi hankekoordinaattori kuului Helsingin vapaaehtoistoiminnan koordinaattoreiden *Valikko-verkoston*. Hankkeesta tiedotettiin Pienperheyhdistyksen nettisivuilla ja sosiaalisessa medias- sa, jäsenkirjeillä, viemällä esitteitä esimerkiksi leikkipuistoihin, neuvoloihin ja Itäkadun perhekeskukseen sekä lähettämällä sähköpostimainoksia useisiin järjestöihin, koulujen oppilashuoltoon ja varhaiskasvatukseen.

Hanketta esiteltiin Helsingin kaupungin perheverkostoissa. *Laurea-ammattikorkeakoulun* sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijoilta valmistui hankkeen aikana neljä opinnäytetyötä ja yhteiskuntapolitiikan opiskelija *Helsingin yliopistosta* teki vuoden 2019 keväällä Pro gradu -tutkielman hankkeesta. Tukihenkilöt löytyivät yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen avulla, valtakunnallisen vapaaehtoistyötä koordinoivan *HIIOPi*-sivuston ja Pienperheyhdistyksen omien verkkosivujen kautta. Yhteistyötä tehdään myös eropalveluja, vapaaehtois-toimintaa ja tukihenkilötoimintaa tuottavien muiden tahojen kanssa.

Perheet hankkeeseen ohjautuivat *perheneuvolasta*, *Helsingin kaupungin* lapsiperheiden sosiaaliohjauksesta, *HelsinkiMission* mentoritoiminnasta, Pienperheyhdistys ry:n jäsenistöstä ja verkkosivujen kautta, *Kehitysvammatuki57 ry:n* koordinaattorin avulla, lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnista ja tuesta sekä Helsingin kaupungin Itäkadun perhekeskuksen *Eron ensiapupisteeltä*.

Minullakin on kerrottavaa – harrastuksesta sisältöä ja iloa lapsen elämään

Minullakin on kerrottavaa -hanke käynnistyi elokuun lopulla vuonna 2017. Hanke toteutetaan *STEA:n* hankeavustuksen turvin ja se on *Kaikille eväät elämään* -avustusohjelman osa-hanke. Toimintaa koordinoi kokoaikainen työntekijä, harrastusmestari. Vuoden 2019 aikana harrastusmestarin apuna oli keväällä toisen vuoden sosionomiopiskelija runsaan kahden kuukauden ajan.

Hankkeen tavoitteena on löytää harrastus haavoittuvissa olosuhteissa elävien yhden vanhemman perheiden lapsille ja tällä tavalla pienentää heidän syrjäytymisriskiään. Lapsen harrastuksen jatkuvuutta turvataan tukemalla vanhemman jaksamista. Hankkeessa yhdistyy ehkäisevä perhetyö, mat- talan kynnyksen auttaminen, vertaistoiminta sekä ohjaus ja neuvonta.

Toiminnan kohderyhmänä on pääkaupunkiseudulla elävät yhden vanhemman perheet, joiden lapsilla ei ole harrastuk- sia, ja joiden vanhemmalla ei ole voimavaroja tukea lasta harrastuksen löytämisessä tai säännöllisessä harrastamisessa. Hankkeen tavoitteena on auttaa 50–70 (70–100) heikossa taloudellisessa tilanteessa elävää yhden vanhemman per- hettä. 60–80 (70–100) 7–16-vuotiaalle lapselle tarjotaan mahdollisuus tutustua erilaisiin harrastuksiin. Hankkeen alku- peräisiä tavoitelukuja laskettiin, koska kohderyhmän tavoitta- minen oli haasteellista ja useimmissa toimintaan osallistuneis- sa perheessä oli useampia kuin yksi lapsi, joka tarvitsi uuden harrastuksen.

Hankkeessa on ollut vuoden 2019 loppuun mennessä muka- na 35 yhden vanhemman perhettä, ja heidän 55 lastaan. Hanke loppuu kesäkuussa 2020. Suurin osa perheistä on tullut mukaan toimintaan ottamalla yhteyttä, ja sen jälkeen harrastusmestari on vierailut perheen kotona. Osa perheistä tuli ensimmäiseen tapaamiseen Pienperheyhdistyksen toimis- tolle Sörnäisiin.

Minullakin on kerrottavaa -hankkeen tavoitteet

- ◆ Haavoittuvissa olosuhteissa elävien, yhden vanhemman perheiden lapset löytävät säännöllisen harrastuksen
- ◆ Lapsi saa mahdollisuuden tutustua erilaisiin harrastuksiin sekä kiinnostua ja innostua uusista asioista
- ◆ Haavoittuvissa olosuhteissa elävät yhden vanhemman perheet löytävät apua arjen haasteisiin ja vanhempi saa tukea omaan jaksamiseensa
- ◆ Hankkeessa löydetään keinoja toteuttaa lasten harrastustoiveita

Toiminta vuonna 2019

Vuoden aikana harrastusmestari tapasi 10 uutta perhettä. Liikuntalomaleirejä pidettiin vuoden aikana 4, hiihtolomalla, kesä- ja heinäkuussa sekä joulun välipäivinä. Yhteensä 19 eri yhden vanhemman perhettä oli mukana leireillä. Kaikille hankkeessa mukana oleville perheille on tarjottu mahdollisuutta osallistua leireille.

Vanhemmilta tullutta palautetta vuoden 2019 leireiltä:

"Pääsi kokeilemaan monenlaista, innostuttiin pikkupoikien kanssa ihan uudesta tuttavuudesta, geokätköilystä".

"Me vanhemmat pääsimme keskustelemaan kaikenlaisista asioista, haasteista ym. keskenämme sekä myös osallistumaan erilaisiin urheiluihin".

Rush-trampoliinipuistossa käytiin säännöllisesti kevääseen asti. Hyppimässä oli lasten mukana myös monet äidit. Jotkut hankkeessa mukana olevat lapset alkoivat aktiivisesti harrastamaan lajia. Vuoden aikana harrastusmestari seurasi lasten harrastuksia käymällä esimerkiksi jalkapallo, jääkiekko- ja krav maga -harjoituksissa. Harrastusmestari auttoi perheitä välillä viemällä lapsia leireille tai ohjaamalla nuorta kunto-saliharjoittelussa. Lasten vanhempia autettiin tilanteissa, joissa lapsi halusi kokeilla uutta harrastusta. Uusina harrastuksina aloitettiin 2019 aikana salibandy, cheerleading, yleisurheilu, koripallo, miekkailu, krav maga ja jalkapallo.

Kesäkuun alussa aloitettiin hankkeessa mukana olevien lasten vanhemmille hyvinvointiryhmä, jossa harrastusmestari tarjosi osallistuneille vanhemmille uusia näkökulmia arjen haasteisiin *HINTSA Performance* -mallia soveltaen. Tavoitteena oli vanhempien oman jaksamisen tukeminen. Lyhyesti ideana oli, että ihminen tiedostaa paremmin oman persoonansa, oppii asettamaan itselleen tavoitteita ja saa oman elämänsä paremmin haltuun. Tämän jälkeen vanhemmat keskittyvät elämässä hyvinvointia tuottaviin asioihin eli yleiseen terveyteen, uneen, ravintoon, aktiivisuuteen, biomekaniikkaan ja henkisen energiaan. Keskityimme kunkin vanhemman kohdalla 1–2 asiaan kerrallaan.

Hyvinvointiryhmässä mukana olleiden vanhempien kommentteja:

"Oi ei!! Nytkö jo loppuu. Iso kiitos inspiroivasta otteestasi liikuntaan ja hyvinvointiin ja kiitos myös toiselle Villelle! Näillä eväillä uskon voivani jatkaa pitkälle tulevaisuuteen".

"Luulen, etten ois uskaltanut edes harkita muuta hommaa, ellei tämän projektin takia ois miettiny, mikä kuormittaa eniten. Ja kyllä mietin ja tajusin, että tarvii meidänkin elämä paljon muutoksia ja uusia tuulia, että saa vanhat tavat ravisteltua pois".

Job´d-harrastusapulaisia käytettiin harrastusmestarin apuna hankkeessa. Harrastusapulaisten tehtävänä on viedä lapsi kotoa harrastuspaikalle, tarvittaessa harrastaa lapsen kans-

"Kiitokset PPY:lle hankkeen mahdollistamisesta. Tämä hanke on ollut erittäin toimiva ja osuu juuri siihen ihan arkiseen elämään, mistä usein kipupisteitä löytyy. Hanke on joustanut hienosti perheen tarpeiden mukaan. On tullut apua harrastusten ideoinnissa, harrastuksiin pääsemisessä ja uusien harrastusten kokeilemisessa. Esim. Korkean kiipeilyt eivät olisi onnistuneet minulta ja kahdelta lapselta ilman harrastusmestarin apua. Harrastusmestari on pystynyt luomaan hyvän ja luottamuksellisen suhteen sekä minuun että erityisesti lapsiin ja osoittanut aitoa kiinnostusta lapsia ja heidän harrastuksiaan kohtaan".

sa, ja tuoda lapsi takaisin kotiin. Tavoitteena on, että lapsi oppii myöhemmin itse matkustamaan ilman aikuista. Harrastusapulainen on lapsen kaverina harrastamassa ja tukemassa lasta harrastuksen alkuvaiheessa yhdessä harrastusmestarin kanssa.

Alla kommentti harrastusapulaiselta:

"Työni auttaa lasta ja hänen äitiään paljon. Yksinhuoltajaäiti on iltatöissä eikä lapsella ole ilmeisesti kauheasti ystäviä, joiden kanssa voisi käydä esimerkiksi uimassa. Olen huomannut, kuinka lapsi nauttii olla kanssani, ettei hänen tarvitsen mennä uimaan yksin. Kotonakaan ei olisi seuraa äidin ollessa myöhään töissä. Lapsi laittelee viestejä minulle jo muutamaa päivää ennen, että kai me ollaan menossa uimaan ja sen myötä olen jo entistäkin enemmän tajunnut sen, että kuinka tärkeää työtä oikein teen!"

Vanhemmilta tuli myös toive, että harrastusmestari pitäisi yhteyttä lapsiin myös sen jälkeen, kun aktiivinen työskentely on loppunut lapsen löydettyä harrastuksen. Vanhemmat perustivat toiveensa tärkeänä roolimallina olemiseen.

"Jatkossa olisi kiva, jos harrastusmestari jatkaisi sellaisessa roolissa, jossa voisi aina välillä kysyä kuulumisia, sillä yksi iso motivaattori lapsen harrastuksen JATKUMISELLE on ollut se tieto, että Villekin kannustaa jatkamaan sitä."

Tiedotus ja yhteistyö

Hankkeen ohjausryhmään kuuluvat *LapsiArkki-hanke*, *Hope – Yhdessä & Yhteisesti ry* ja *Pienperheyhdistys ry:n* toiminnanjohtaja. *LapsiArkki* ja *Hope* ovat myös hankkeen yhteistyökumppaneita. *Job´d-yhteistyö* aloitettiin vuoden lopussa.

Tiivistä yhteistyötä tehtiin edelleen *Kiipeilyareena Salmisaaren* ja *RUSH Helsingin* kanssa. Lasten harrastuksia mahdollistivat uusina seuroina: *HJK*, *Karhu-Kissat*, *EräViikingit*, *Helsinki Athletics Cheerleaders*, *Viipurin urheilijat*, *HukkaBasket*, *Primefighters* ja *Helsingin miekkailijat*.

Minullakin on kerrottavaa 2019

Vuoden aikana **9** lasta sai harrastuksen. Vuoden loppuun mennessä yhteensä **41** lasta oli saanut harrastuksen ja **55** lasta oli päässyt kokeilemaan harrastusta.

Hankkeen tiedottamisessa käytettiin omia sosiaalisen median kanavia ja yhteistyökumppaneita.

Toiminnan vaikutukset

Hankkeella tavoitellaan tilannetta, jossa lapsen saama oma harrastus ja perheen yhteiset, arjesta poikkeavat elämykset ja kokemukset, tuottavat lapselle ”kerrottavaa” ja tarjoavat perheelle mielihyvää tuottavia asioita. Hankkeessa mukana olevat pienperheet vastaavat kolmeen kyselyyn osallistumisen aikana. 55 % vastanneista koki, että hanke on vaikuttanut perheen elämään paljon, 12 % melko paljon ja 33 % jonkin verran. Vastanneiden lapsista harrastaa tällä hetkellä 89 % ja loput 11 % harrastaa silloin tällöin. Hankkeeseen ollaan tyytyväisiä, sillä 89 % vastanneista voisi suositella hanketta muille ja 11 % suosittelee hanketta hyvin todennäköisesti muille.

Alla on muutaman vanhemman kokemukset hankkeen vaikutuksista suhteessa sen tavoitteisiin:

”Energiaa on saanut kanavoitua harrastukseen. Poika on vähän enemmän kestänyt olla yksin. Siirtymätilanteet ovat myös helpottuneet, kun samassa paikassa on käyty tarpeeksi monta kertaa”.

Harrastusrahasto

Kuljetusrinki Oy päätti kesällä 2019 yrityksen 30-vuotisjuhlan kunniaksi tukea Pienperheyhdistyksen kautta yhden vanhemman perheiden lasten ja nuorten harrastustoimintaa. Avustukset kohdennettiin Minullakin on kerrottavaa -hankkeen kautta. Harrastusavustuksilla autettiin vanhempia mm. aloitusmaksuisia ja tehtiin mahdolliseksi monen lapsen harrastamisen aloittaminen ja sen jatkaminen yhteistyössä vanhempien kanssa.

**LAPSEN
OIKEUDET
30 VUOTTA**

”Kiitos, kun mahdollistatte lapsen unelman.”

Äidin kommentti, kun 10-vuotias tyttö aloitti kauan haaveilemansa tanssiharrastuksen.

Paikka auki -hanke 2018–2019

Pienperheyhdistykseen palkattiin vuonna 2018 STEA:n Paikka auki – nuoret työelämään -ohjelman avustuksen turvin, vaikeasti työllistyvä ja työkokemusta vailla oleva yhden vanhemman perheen nuori. Työllistetyn nuoren tehtäviin kuuluivat avustavat toimistotyöt, perhekahviloiden käytännön järjestelyt ja toiminnan aikainen lastenhoito.

Tavoitellut tulokset ja vaikutukset

Työllistetty nuori saa vuoden aikana työelämävalmiuksia, jotka kannustavat ja auttavat häntä löytämään oman kiinnostuksensa mukaisen työpaikan.

Työllistetty nuori löytää ”oman alansa”, innostuu ja motivoituu opiskelusta ja opiskelupaikan saamisesta.

Seuranta ja arviointi

Työllistettävän nuoren työyhteisömentorina toimi yhdistyksen vertaistoiminnan koordinaattori, joka kävi säännöllisiä keskusteluja nuoren kanssa. Yhdessä mentorin kanssa arvioitiin sekä nuoren työskentelyä että tavoitteiden saavuttamista. Keskusteluissa nuoren oli mahdollista tuoda esiin asioita, joissa hän tarvitsi tukea. Arviointia toteutettiin myös Paikka auki -ohjelman yhteisen seurannan kautta.

Paikka auki-avustuksella palkatun nuoren työsuhde olisi jatkunut vuoden 2020 puolelle, mutta nuorelle tarjottiin muualta vakituinen työpaikka. Työpaikan saamisessa keskeisenä tekijänä oli nuoren Paikka auki -hankkeen avulla saama työkokemus.

Hankkeelle on myönnetty jatkoaikaa vuodelle 2020.

Paikka auki -hankkeen tavoitteet

- ◆ Parantaa työelämän ulkopuolella olevan nuoren mahdollisuuksia päästä työelämään pysyvästi vahvistamalla nuoren työelämävalmiuksia.
- ◆ Tutustuttaa nuori järjestötoimintaan ja auttaa nuorta löytämään ”oma juttunsa” joko työ- tai opiskelupaikka.
- ◆ Tarjota Pienperheyhdistyksen toiminnassa mukana olevien yhden vanhemman perheiden lapsille mahdollisuus saada vertaistukea samassa elämäntilanteessa elävältä nuorelta.

Vaikuttavuuden arviointi

Tavoitteet ohjaavat toimintaa

Voimia vanhemmille,
mahdollisuuksia lapsille

Toimikauden aikana kiinnitettiin huomiota siihen, minkälaista tietoa toiminnan kehittämiseksi tarvitaan ja miten sitä kerätään ja dokumentoidaan. Jokaisessa toimintamuodossa kirjattiin toiminnan tavoitteet ja osatavoitteet. Toimintamuotokohtaisesti osatavoitteista muodostettiin konkreettisia kriteerejä, joilla arvioidaan toiminnan tuloksellisuutta. Työntekijät arvioivat toiminnan tuloksellisuutta jatkuvasti kullekin toimintamuodolle asetettujen tavoitteiden mukaan.

Yksin perheen arkea luotsaavien vanhempien ja heidän lastensa kuunteleminen, perheiden esille nostamat asiat ja tarpeet, toiminnasta saatu palaute sekä toiveet tulevasta toiminnasta, ovat muokanneet yhdistyksen tavoitteita ja toiminnan linjoja. Pienperheyhdistyksen syyskokous on hyväksynyt toimintasuunnitelma sekä toiminnan tavoitteet ja osatavoitteet.

Osallistujat mukana toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa

Alkusyksystä järjestetyillä Painopistepäivillä toimintaan osallistuneet ja yhdistyksen jäsenet kokoontuivat viikonlopuksi arvioimaan vuoden aikana järjestettyä toimintaa ja tavoitteiden toteutumista osallistujien näkökulmasta. Osallistujat antoivat palautetta ja esittivät toiveita tulevasta toiminnasta sekä yhdistyksen tavoitteista ja strategisista painopisteistä. Painopistepäivillä tuotettua tietoa ja kyselyn vastauksia hyödynnettiin vuoden 2020 toimintasuunnitelmaa tehtäessä sekä vertais- ja vaikuttamistoiminnan suunnittelussa.

Työntekijät ovat keskustelleet toiminnasta vertaistoiminnan eri ryhmien kanssa ja kuunnelleet, mikä perheille toiminnassa on tärkeää. Yhdistyksen toiminnassa mukana olevilta vapaaehtoisilta on kerätty säännöllisesti palautetta ja toiveita toiminnan kehittämiseksi. Kaksi kertaa vuodessa tehtävällä kyselyllä on pyydetty osallistujilta palautetta retkistä, leireistä, ryhmistä ja tapahtumista. Sen avulla on saatu tietoa toimintaan osallistumisesta eri ikäisten lasten perheissä, toimintamuodoista, jotka eniten kiinnostavat tai joihin osallistuminen on mahdollista sekä vertaistoiminnan merkitystä osallistujille. Kyselyyn on myös lisätty vaikuttamisteemoihin liittyviä kysymyksiä sekä kysymyksiä yhdistyksen toiminnan vaikutuksesta perheen arkeen.

Yhteistyökumppanit mukana arvioinnissa

Yhteistyökumppaneiden kanssa on arvioitu yhdistyksen järjestämän toiminnan ja yhteistyön onnistumista yhteisissä palaverissa. Punahilkka-toiminta on mukana alueellisessa verkostokokouksessa, jossa yhteistyökumppaneiden kanssa arvioidaan ja pohditaan toteutunutta toimintaa lapsiperheiden näkökulmasta.

Tietoa toiminnan kehittämiseksi

Kokemuksia toiminnasta ja sen vaikutuksista kerättiin kaikilla tasoilla – työntekijöiltä, tuntipalkkaisilta ohjaajilta ja lastenhoitajilta, vapaaehtoisilta, vertaisohjaajilta sekä toimintaan osallistuvilta. Lastenohjaajien kautta saatiin arvokasta tietoa lasten näkökulmasta.

Työntekijät arvioivat omaa toimintaansa työnohjauksissa sekä työyhteisön yhteisissä tapaamisissa kuukausittain ja dokumentoivat omaan työalueeseensa kuuluvan toiminnan. Toiminnan tavoitteiden saavuttamisesta on käyty neljä kertaa vuoden aikana yhteinen keskustelu työyhteisön kesken.

Vertaistoiminnan arviointia varten kirjattiin perhekahviloiden ja muun avoimen toiminnan osalta osallistujamäärät ja arvio osallistuneista eri perheistä. Ryhmien, retkien, leirien, lomien, verkossa kokoontuvien ryhmien osalta kerättiin edellisen lisäksi tiedot siitä, kuinka monta eri perhettä on osallistunut, vertaisohjaajien lukumäärä, uusien ryhmien lukumäärä, minkälaisia erilaisia perheitä (pitkäaikaissairaat, kahden kulttuurin, monilapsiset, pienituloiset) on osallistunut toimintaan, lasten lukumäärä aikuisten toiminnan aikaisessa lasten toiminnassa ja ohjatuissa lasten ryhmissä sekä osallistujien aloitteesta alkanut toiminta. Lisäksi arvioitiin, miten on otettu huomioon lasten näkökulma ja tasavertaiset osallistumismahdollisuudet.

Vapaaehtoistoiminnassa kirjattiin uudet yhdistetyt aikuinen-lapsi-parit, koulutetut vapaaehtoiset ja perheiden hakeutumien määrä sekä toiminnan pitkäkestoisuus tilastoimalla vapaaehtoiset, jotka ovat toimineet vähintään vuoden sekä yli kolmen vuoden ajan toiminnassa mukana olleet ja kuinka moni kurssin käyneistä on lähtenyt mukaan toimintaan. Mieskaveritoiminnan vapaaehtoisille ja lasten äideille tehtiin kysely, jossa kysytään tyytyväisyyttä toiminnan aloittamiseen, järjestettyyn toimintaan sekä lasten ja vapaaehtoisten yhdistämisprosessiin. Lisäksi arvioidaan valtakunnallisen mieskaveritoiminnan koordinoitua, paikkakuntien välistä yhteistyötä, ja toiminnan juurtumista kullekin paikkakunnalle ja järjestävään yhdistykseen.

Vaikuttamistoiminnassa kirjattiin kampanjat, tilaisuudet, yhteydenotot päättäjiin, asiantuntijakuulemiset/haastattelut sekä yhdistyksen kannan näkyminen perhepolitiikassa. Hankkeissa ja kampanjoissa mukana olleiden osallistujien määrät kirjattiin. Myös kotisivujen ja sosiaalisen median kävijämääriä ja mediaosumia seurattiin.

Kyselyt toimintaan osallistuville

Pienperheyhdistyksen toiminnasta pyydettiin toimintaa osallistuneilta palautetta kahdesti vuodessa. Vuoden 2019 toimintaa koskevat, ZEF -kyselytyökalun avulla toteutetut kyselyt, lähetettiin elokuussa 2019 ja tammikuussa 2020. Kyselyt lähetettiin kaikille jäsenille. Myös toimintaan osallistuneilla, esimerkiksi perhekahviloissa käyneillä vanhemmilla,

jotka eivät ole yhdistyksen jäseniä, oli mahdollisuus vastata kyselyihin. Alkuvuoden toimintaa koskevaan kyselyyn vastasi 62 (124) toimintaan osallistunutta. Loppuvuoden toiminnasta tehtyyn kyselyyn vastasi 86 (90) osallistujaa. Palautteen antaminen on mahdollista edelleen myös Pienperheyhdistyksen kotisivuilla olevien palautelomakkeiden välityksellä. Lisäksi suljettujen ryhmien toimintaan osallistuneet ovat arvioineet toiminnan vaikuttavuutta viimeisellä kokoontumiskerralla jättäällä palautelomakkeella.

Syksyllä tehtiin myös kysely Mieskaveritoiminnasta ja sen vaikuttavuudesta. Kysely lähetettiin sähköpostitse Mieskaveritoiminnassa mukana oleville äideille ja vapaaehtoisille mieskavereille. Kyselyyn vastasi kaikkiaan 72 (127) mieskaveria, reilu neljännes kaikista mieskavereista. Toiminnassa mukana olevien lasten äideille tehtyyn kyselyyn saatiin 54 (87) vastausta. Kyselyjen tuloksia on hyödynnetty kunkin toiminnan vaikuttavuuden arvioinnissa.

Viestintä

Pienperheyhdistyksen kaikki työntekijät viestivät omaan työhönsä liittyvissä asioissa omien yhteistyökumppanien ja sidosryhmien kanssa. Viestintäkoordinaattori teki pääosin vertaistoiminnan markkinointiin ja vapaaehtoisten rekrytointiin liittyvää viestintää yhdistyksen eri kanavissa sekä ulkoisilla sivustoilla. Valokuvaus, visuaalisen viestinnän toteutus sekä kyselyt, viestinnänseuranta ja kampanjayhteistyö kuuluivat myös hänen tehtäviinsä. Säännöllisellä viestinnällä lisättiin järjestön näkyvyyttä, tunnettua ja luotettavuutta.

Pienperheyhdistyksen järjestämästä toiminnasta ja osallistumismahdollisuuksista tiedotettiin säännöllisesti jäsenkirjeiden sekä kotisivujen ja sosiaalisen median kautta. Lasten ja yhden vanhemman perheiden kokemuksia yksinhuoltajuudesta, pienituloisuudesta ja yhden vanhemman perheen arjesta nostettiin esiin. Yhteistyökumppanien tarjoamista toiminnoista, tapahtumista ja palveluista sekä jäsenistöä hyödyttävistä aiheista tiedotettiin eri kanavissa. Viestinnässä edistettiin eri perhemuotojen tasa-arvoisuutta, tarjottiin apua vanhemmuuteen ja lasten kasvatukseen sekä esiteltiin lapsiperheitä koskevia tutkimustuloksia. Lapsen näkökulmaa pidettiin esillä sosiaalisessa mediassa, erityisesti yhteistyökampanjoihin liittyen.

Uusia vapaaehtoisia tavoiteltiin sosiaalisen median, erilaisten vapaaehtoistoiminnan sivustojen sekä tapahtumien ja vapaaehtoistoimintojen yhteisten lehti-ilmoitusten kautta.

Toimintaan osallistuville lähetetyn kyselyn mukaan vuoden sisällä yli puolet toimintaan mukaan tulleista löysi toiminnan verkkosivujen kautta, yli 30 % kuuli toiminnasta kaveriltaan ja reilu 10 % sosiaalisen median kautta.

Kotisivut

Pienperheyhdistyksen toimintaan osallistuville lähetetyssä kyselyssä puolet kahden viimeisen vuoden aikana toimintaan

mukaan tulleista oli löytänyt Pienperheyhdistyksen toiminnan verkkosivujen kautta. Kotisivut uudistettiin vuoden 2018 lopussa ja niiden kehittäminen jatkui koko vuoden ajan, kun Yhdistysavaimen uuteen sivupohjaan saatiin uusia ominaisuuksia vähitellen. Keväällä Aluehallintavirasto tiedotti uusista saavutettavuusvaatimuksista, jotka tulivat voimaan Pienperheyhdistyksen kotisivujen osalta jo syyskuussa. Kotisivujen selkeyttä ja käytettävyyttä parannettiin monilta osin ja etusivulle lisättiin kotisivujen palautelomake, johon toivotaan palautetta kotisivuista. Lomakkeen yhteyteen lisättiin saavutettavuusseloste, joka kertoo sivuston saavutettavuuden tilan, tehdyt toimenpiteet ja sivuston puutteet, joita parannetaan edelleen.

Pienperheyhdistyksen kotisivuille tehtiin vuoden aikana kaikkiaan 155 263 (116 205) hakurobotin kyselyä. Yhteensä Pienperheyhdistyksen kotisivulla oli päivittäisiä kävijöitä vähemmän kuin edellisvuonna, arviolta 460 (530). Ajankohtaisosiossa julkaistiin tiedotteita 52 (52) kertaa ja blogiin kirjoitettiin edellisvuotta aktiivisemmin, 25 (18) kertaa, sillä eduskuntavaaleihin liittyvä vaikuttamiskampanja tuotti hyvin jäsenistön blogikirjoituksia.

Yhteensä Pienperheyhdistyksen ja Mieskaveritoiminnan kotisivujen kävijämäärät ja käyntien määrät laskivat molemmilla sivustoilla. Päivittäisiä eri kävijöitä oli arviolta 507 (638) ja käyntejä kotisivuilla oli 923 (1079) kertaa/päivä.

Sosiaalinen Media

Sosiaalisen median viestinnällä tiedotettiin ajankohtaisista asioista, ylläpidettiin eri ryhmissä viestivien yhteyttä sekä tavoiteltiin uusia vapaaehtoisia mieskavereita ja kummi-iso vanhempia sekä eroperheiden tukihenkilöitä. Pienperheyhdistyksellä on kolme julkista Facebook-tiliä, Twitter-tili, Instagram-tili, joiden seuraajamäärät ovat nousseet tasaisesti. Yhteiskunnalliseen keskusteluun, ja erityisesti lapsia ja lapsiperheitä koskevaan keskusteluun osallistuttiin pääosin Twitterin kautta. Instagramin kautta viestittiin kuvin ja YouTube-kanavan kautta videoin. Lisäksi ryhmätoimintaan osallistuvien käyttöön on monia ryhmän sisäisen viestintään tarkoitettuja suljettuja Facebook-ryhmiä.

Yksittäisiä vapaaehtoistoiminnan päivityksiä vauhditettiin laajempien joukkojen tavoittamiseksi Facebook-kanavissa 4 (4) kertaa vuoden aikana.

Vuoden 2019 aikana kampanjoitiin sosiaalisen median kanavissa yhteistyökampanjoihin ja Pienperheyhdistyksen omiin kampanjoihin liittyen. Pienperheyhdistys haki loppusyksyllä vapaaehtoisia somelähettiläitä avustamaan erityisesti sosiaalisen median kampanjaviestinnässä. Mukaan saatiin yksi lähettiläs.

Omat kampanjat

Huhtikuussa pidettiin kunnallisvaalit, joihin Pienperheyhdis-

tyksessä valmistauduttiin oman vaikuttamiskampanjan kanssa. *Lasten aika on nyt – yhden aika ei riitä* toi mm. blogikirjoituksin esiin vanhempien näkökulmia lapsen merkityksestä ja perhe-elämän kiivaasta rytmistä yhden vanhemman perheissä.

Vuoden 2019 joulukuussa kampanjoitiin kahden Pienperheyhdistyksen oman kampanjan voimin. Ennen joulua oli jäsenten toivoma positiivisuuskampanja, joka ideoitiin ja toteutettiin vapaaehtoisen somelähettilyn kanssa. Tarkoituksena oli levittää kiitollisuutta ja hyvää mieltä vastapainona yhden vanhemman perheiden ongelmakeskeiseen kuvaan mediassa. Kampanjaan lanseerattiin uusi tunnus #pienperhekiittää, jota voidaan hyödyntää myös myöhemmin. *Auta lasta harrastamaan* -kampanjan voimin kerättiin varoja harrastushankkeelle.

KOHTI LAPSIYSTÄVÄLLISTÄ
SUOMEA!

ANNA ÄÄNI LAPSELLE
EDUSKUNTAVAALEISSA 2019!

Yhteistyö ja kampanjat

Pienperheyhdistyksen pitkäaikaisia viestintäyhteistyökumppaneita olivat *Ensi- ja turvakotienliitto*, *Lastensuojelun keskusliitto ry*, *Yhden vanhemman perheiden liitto ry*, *Mannerheimin lastensuojeluliitto*, *Monimuotoiset perheet*, *Takuusäätiö* sekä *EAPNFin-verkosto*. Yhteistyökumppaneiden viestejä jaettiin sosiaalisessa mediassa, jossa osallistuttiin myös muutamaankin isompaan yhteistyökampanjaan.

Lastensuojelun keskusliiton organisoima, 40 järjestön ja kansalaisten vaikuttamiskampanjan *Anna ääni lapselle* -kampanjan avulla edistettiin lasten ja lapsiperheiden asiaa eduskuntavaalien alla. Kampanjan tavoitteena oli viestiä lasten osallisuuden ja yhdenvertaisuuden puolesta sekä torjua lapsiperheköyhyyttä lapsivaikutusten arvioinnilla päätöksenteossa.

Lapsen oikeuksien viestintäverkosto (LOS) vietti vuonna 2019 lapsen oikeuksien sopimuksen 30-vuotisjuhlaa. Vuoden 2019 teema oli *"Lapsella on oikeus olla oma itsensä"*. Verkosto pyrkii lisäämään lapsen oikeuksien tunnettua koulujen, varhaiskasvatuksen ja lapsen oikeuksien viikon tapahtumien kautta sekä sosiaalisen median viestinnällä. Verkosto tuotti asiantuntijakirjoituksia, kannanottoja, blogeja, useita näyttä-

viä videoita ja huipentui lapsen oikeuksien viikon näyttävään kampanjointiin sosiaalisessa mediassa ja 100 lapsen kanssa toteutettuun Valtioneuvoston valtaukseseen, jossa myös Pienperheyhdistyksen työntekijä piti työpajaa. LOS-yhteistyön puitteissa osallistuttiin myös Lastensuojelupäiville ja Varhaiskasvatusmessuille.

Loppuvuodesta *Ruohonjuuressa* oli Mieskaveritoimintaa tukeva kampanja, jossa lahjoituksia kertyi miehille suunnatun ravintolisän ostosta.

Ehjä ry:n organisoimaa sosiaalisen median #olentukena-kampanjaa oltiin mukana suunnittelemassa joulukuussa. Lasten ja nuorten parissa tehtävää vapaaehtoistyötä esillä pitävän kampanja julkaisuaikajankohta on tammikuussa.

Pienperheyhdistyksen toiminnasta tiedotettiin esim. *Apu-eroon.fi*-sivustolla. Vapaaehtoisia rekrytoitiin *Hiip! Uusimaa-laiset* ja *Kanssalan* -sivustojen kautta. Alustavasti sovittiin myös *Väestöliiton Hyvä kysymys* -sivuston yhteistyöstä seuraavana vuonna.

Lehdet, radio ja blogit

Vuoden aikana Pienperheyhdistys ja etenkin Mieskaveritoiminta olivat esillä monissa medioissa. Mieskaveritoiminnasta kirjoitettiin sanoma-, aikakausi- ja paikallislehdissä eri puolilla Suomea, vaikkakin hieman aiempaa vähemmän. Pienperheyhdistys oli esillä edellisvuotta enemmän. Mediaosumia Pienperheyhdistyksen eri toiminnoista oli blogeissa, lehdissä ja radiossa yhteensä 19 (28).

Tapahtumat ja messut

Vuoden aikana Pienperheyhdistyksen toimintaa esiteltiin erilaisissa alueellisissa tapahtumissa ja Suomi Areenalla. Esitteitä jaettiin eri tilaisuuksissa, jaettiin lähiseudulla ja lähetettiin sähköpostitse yhteistyökumppaneille yhden vanhemman perheille jaettaviksi.

Viestinnän toteutus

Viestinnän työkaluina on Adobe-tuotepaketti, joka sisältää kuvankäsittely-, taitto- ja piirrosohjelmat sekä *ZEF-kyselytyökalu*. Painopalveluja ostettiin esitteiden, vuosikertomuksen ja käyntikorttien painatuksiin. Vapaaehtoisia tavoitettiin lehti-ilmoituksilla sekä Google-mainonnalla.

Viestintä 2019

Pienperheyhdistyksen ja Mieskaverit -verkkosivuilla oli päivittäin yhteensä noin **507** (638) eri kävijää ja käyntejä oli arviolta **923** (1 079) päivässä. Facebook-sivuilla oli yhteensä **4 985** (4 739) tykkääjää, Twitterissä **2 261** (2 130) ja Instagramissa **1 239** (1 066) seuraajaa.

(suluissa vuoden 2018 luvut)

Puhujina olivat **Sini Vehkaoja** (Lapsen suojaaminen seksuaaliselta hyväksikäytöltä) ja **Tommi P. Pesonen** (Kuinka puhua lasten ja nuorten kanssa vaikeilta tuntuvista asioista?)

Lapsille oli järjestetty seminaarin ajaksi omaa ohjelmaa.

Lapsiasiavaltuutettu Elina Pekkarinen kävi vierailulla 29.9.

Hallinto ja henkilökunta

Yhdistyksen kokoukset

Pienperheyhdistyksen sääntömääräiset vuosikokoukset pidettiin 31.3. ja 26.10. Kokoushotelli Rantapuistossa. Kevätkokoukseen osallistui 24 (22) ja syyskokoukseen 29 (23) yhdistyksen jäsentä.

Hallitus

Hallituksen muodostavat puheenjohtaja, jota kutsutaan Pienperheyhdistyksen puheenjohtajaksi, sekä vähintään viisi ja enintään yhdeksän muuta jäsentä. Hallitus valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan. Toimikaudella hallituksessa oli puheenjohtajan lisäksi kahdeksan jäsentä. Hallitus kokoontui 13 kertaa ja käsitteli 134 pykälää.

Edustukset

Ensi- ja turvakotien liiton liittokokouksessa yhdistyksen edustajina olivat *Pirkko Saatsi* ja *Mona Valtonen*. Ensi- ja turvakotien liiton liittohallituksen jäsenenä toimi *Elina Kekkonen*. *Ursula Oy:n* yhtiökokousedustajana oli *Petri Suominen* ja hallituksen jäsenenä *Mona Valtonen*.

Henkilökunta

Kansalaistoiminnan organisaatiossa ei ole perinteistä hierarkiaa vaan aihealueisiin liittyvät vastuut, jotka menevät monin osin päällekkäin ja limittäin. Kansalaisjärjestölle on tyypillistä vähäinen hierarkia, mikä näkyy myös Pienperheyhdistyksen organisaatiossa. Jäsenistöllä ja vuosikokouksella on suuri päätösvalta. Hallitus toteuttaa vuosikokouksen hyväksymää toimintasuunnitelmaa palkattujen työntekijöiden avulla. Työntekijöiden esimiehenä toimii toiminnanjohtaja.

Toimikaudella vakinaisessa kuukausipalkkaisessa työsuhteessa oli keskimäärin 11 henkilöä. Yhteensä 50 henkilölle maksettiin palkkaa tai palkkiota. Tuntipalkkaisista työntekijöistä suurin osa työskenteli Tenavatuvan lastenhoitajina.

Pienperheyhdistyksessä työntekijöiden tehtävät voidaan jakaa toimintamuotojen mukaan:

Hallinto – Toiminnanjohtaja, viestintäkoordinaattori, toimistos sihteeri

Kansalaistoiminta – Kansalaistoiminnan koordinaattorin tehtävänä on vaikuttamistoiminnan, vertaistoiminnan ja vapaaehtoistoiminnan rakenteiden luominen ja kansalaistoiminnan edistäminen kaikissa työmuodoissa yhdessä muiden työntekijöiden kanssa.

Vertaistoiminta – Vertaistoiminnan koordinaattori kouluttaa ja tukee vertaisohjaajia sekä aloittaa uusia vertaisryhmiä sekä toimii ohjaajana ryhmissä ja retkillä.

Vertaistoiminnan ohjaaja vastaa Punahilkka-toiminnasta, alueellisesta yhteistyöstä, Soppakuppilan toiminnasta sekä lastenhoidosta.

Vapaaehtoistoiminta – Mieskaveritoiminnan ja Mummilan ohjaajat kouluttavat vapaaehtoisia, tukevat ja ohjaavat heitä sekä järjestävät toimintaa vapaaehtoisille ja lapsille, joiden kanssa nämä toimivat.

Hankkeet

Vapaaehtoinen lapsen tukena erossa -hankkeen (2017–2019) koordinaattori vastaa hankkeen suunnittelusta ja toteutuksesta.

Minullakin on kerrottavaa -hankkeen (2017–2020) suunnittelusta ja toteutuksesta vastaa harrastusmestari.

Paikka auki -ohjelman (STEA) avustuksen turvin yhdistykseen palkattiin vuodeksi työtön nuori yhdistyksen yleishyödyllisiin työtehtäviin. Nuori toimi apuohjaajana yhdistyksen vertaistoiminnassa, toimenkuvaan kuului myös avustavat toimistotyöt ja muut ns. rutiinitehtävät. Työllistettävän nuoren työyhteisömentorina toimin vertaistoiminnan koordinaattori.

Taloushallinto

Taloushallinnon palvelut hankittiin ulkopuolelta ostettuna palveluna *Torpan Tili Oy:ltä*, talousvastaavana toimi *Tarja Löfman*.

Työhyvinvointi ja työsuojelu

Kaikilla Pienperheyhdistyksen työntekijöillä on mahdollisuus säännölliseen työnohjaukseen. Pienperheyhdistykselle on laadittu työterveyshuollon toimintasuunnitelma sekä työsuojelun toimintaohjelma. Varhaisen välittämisen mallin avulla tunnistetaan työkykyä uhkaavia tekijöitä, jotta merkittäviin työkyvyn häiriöihin osataan puuttua ajoissa ja työssä suoriutumista voidaan tukea. Yhdistyksellä on päihdeohjelma sekä ohjeistus työpaikkakuusaamiseen puuttumiseen. Yhdistyksen toimipisteille on laadittu turvallisuusohjeet.

Työterveyshuolto siirtyi kesäkuussa *Pohjola Terveys Oy:ltä* *Mehiläinen Oy:lle*.

Organisaatiokaavio henkilöittäin ja toimipaikoittain 2019

Jäsenistö

Kevät- ja syyskokoukset

Hallitus

Puheenjohtaja Mona Valtonen

Anu Haapanen, Veronika Honkasalo, Margit Isomäki, Tea Jakobson, Ulla Korhonen,
Kukka Miikkulainen, Johanna Pihlaja (5.8.2019 saakka), Petri Suominen

Toiminnanjohtaja

Juha Turtiainen

Henkilöstö

Toimistosihtööri	Sari Mäkelä
Viestintäkoordinaattori	Jaana Hartikainen
Kansalaistoiminnan koordinaattori	Kaisli Syrjänen
Kansalaistoiminnan suunnittelija	Petriina Perkiömäki
Vertaistoiminnan koordinaattori	Riikka Koola
Vertaistoiminnan ohjaaja	Susanna Vettenranta 28.2.2019 saakka
Vapaaehtoistoiminnan ohjaaja	Marika Rosenborg, Mieskaverit®
Vapaaehtoistoiminnan ohjaaja	Mari Kahri, Mummila
Hankekoordinaattori	Kirsi Lankinen 28.2.2019 saakka
	Susanna Vettenranta 1.3.–15.9.2019
Harrastusmestari	Ville Anttonen
Apuohjaaja (Paikka auki)	Olavi Tran 15.5.2019 saakka
	Amel Barhoumi 2.9.–31.12.2019

Vuodelle 2019 myönnetyt avustukset

Avustuksen myöntäjä	Avustuksen käyttötarkoitus	Määrä euroina
STE A	Yleisavustuksena avustuksen saajan yleishyödylliseen toimintaan (Ay)	267 000
	Yhden vanhemman perheiden hyvinvoinnin vahvistamiseen vertais- ja vapaaehtoistoiminnan keinoin	142 927
	Vapaaehtoinen lapsen tukena eroauttamista julkisen ja kolmannen sektorin yhteistyönä -hanke	32 500
	Minullakin on kerrottavaa – harrastuksesta sisältöä ja iloa lapsen elämään -hanke	82 600
Helsingin kaupunki Sosiaali- ja terveyslautakunta	Järjestöavustus Lapsiperheitä tukeva avopalvelutoiminta	170 000
Ragnar Ekbergin säätiö	Pääkaupunkiseudun Mieskaveritoiminta	20 000
YHTEENSÄ		715 027

Kiitokset tukijoille ja lahjoittajille

Ensi- ja turvakotien liiton Yksinhuoltajien opintorahastosta sai seitsemän Pienperheyhdistyksen toiminnassa mukana olevaa vanhempaa apurahan opintoihinsa.

Huhtikuussa *Lions Club Helsinki / Malmittaret* organisoi *Auta lasta – auta perhettä* -kampanjan, jolla kerättiin ruoka- ja tavaralahjoituksia yhden vanhemman perheille. *Lasten päivän säätiöltä* saatiin toukokuussa perinteisesti lippuja Linnanmäelle. *Kuljetusrinki Oy* tuki lasten harrastamista lahjoituksella.

Joulun alla muistettiin monin tavoin yhden vanhemman perheitä. *Vuosaaren Lions Club* organisoi marraskuun lopussa jo perinteeksi muodostuneen ruoka- ja tavaralahjoituskeräyksen Kauppakeskus *Columbuksessa*. *Ensi- ja turvakotien liiton* kautta saatuja S-ryhmän ruokalahjakortteja jaettiin joulukuussa pienituloisille perheille. *Hasbro Oy* lahjoitti leluja ja pelejä joulukuussa Pienperheyhdistyksen tiloissa järjestettyyn Peli- ja leikkipäivään.

Mieskaveritoimintaa tukivat vuoden aikana *Rotary* ja *Efima Oy*.

efima

Krogerus

Talous

Vuonna 2019 varsinaisen toiminnan tuotot olivat 536 933 € (564 336 €) ja kokonaiskulut 816 519 € (867 786). Varsinaisen toiminnan kuluja jäämä oli 279 585 € (303 449 €). Tilikauden ylijäämä, varainhankinnan, sijoitus- ja rahoitus-toiminnan ja yleisavustuksen tuottojen jälkeen oli 13 747 € (-370 €).

STEA:n Ak1-avustuksen vuodelle 2020 siirtyvä osuus on 1 687 € ja yleisavustuksen 568 €.

Toimikaudella yhdistyksen omatoimiset tuotot olivat 29 955 € (24 280 €). Lapsiperheköyhyyden kasvu ja yhden vanhemman perheiden heikko taloudellinen tilanne näkyi yhdistyksen toiminnassa. Toimikaudella toimintaa kohdennettiin erityisesti heikossa taloudellisessa tilanteessa eläville perheille ja toimintaan oli mahdollista osallistua hyvin pienellä osallistumismaksulla tai ilman omavastuuosuutta. Tämä näkyi omatoimisten tuottojen asiakasmaksujen vähenemisenä.

(suluissa vuoden 2018 luvut)

Tuloslaskelma

PIENPERHEYHDISTYS RY
Y-Tunnus 0221230-6

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
VARSINAINEN TOIMINTA		
Tuotot		
Omatoimiset tuotot	29 955,90	24 280,30
STEA avustukset	281 405,09	309 077,74
Kuntien avustukset	170 000,00	170 000,00
Muut avustukset	55 572,80	60 978,52
	536 933,79	564 336,56
Kulut		
Henkilöstökulut	-510 876,23	-512 703,53
Poistot	-417,72	-556,92
Muut kulut	-305 225,43	-354 525,96
	-816 519,38	-867 786,41
Tuotto-/Kulujäämä	-279 585,59	-303 449,85
VARAINHANKINTA		
Tuotot	15 165,05	25 981,02
Kulut	0,00	-67,51
	15 165,05	25 913,51
Tuotto-/Kulujäämä	-264 420,54	-277 536,34
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
Tuotot	8 152,98	12 183,26
Kulut	3 582,59	-8 995,56
	11 735,57	3 187,70
Tuotto-/Kulujäämä	-252 684,97	-274 348,64
YLEISAVUSTUKSET		
Tuotot	266 432,00	273 977,70
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	13 747,03	-370,94
	=====	=====

PIENPERHEYHDISTYS RY
Y-Tunnus 0221230-6

	T A S E		T A S E	
V A S T A A V A A	31.12.2019		31.12.2018	
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja kalusto	1 253,02	1 253,02	1 670,74	1 670,74
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		1 253,02		1 670,74
Sijoitukset				
Muut osakkeet ja osuudet				
Osakkeet	99 840,27		98 880,11	
Rahasto-osuudet	345 913,49	445 753,76	343 058,90	441 939,01
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		447 006,78		443 609,75
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	2 537,60		3 064,95	
Siirtosaamiset	1 162,07	3 699,67	16 332,38	19 397,33
Lyhytaikaiset saamiset		3 699,67		19 397,33
Rahat ja pankkisaamiset		102 476,63		117 150,45
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		115 176,30		136 547,78
V A S T A A V A A Y H T E E N S Ä		562 183,08		580 157,53
		=====		=====
V A S T A T T A V A A				
OMA PÄÄOMA				
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	393 964,62		394 330,55	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	13 747,03		-370,94	
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		407 711,65		393 959,61
VIERAS PÄÄOMA				
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Saadut ennakot	71 077,46		64 786,61	
Ostovelat	7 916,16		45 093,08	
Muut velat	6 262,47		8 341,97	
Siirtovelat	69 215,34		67 976,26	
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		154 471,43		186 197,92
Vieras pääoma yhteensä		154 471,43		186 197,92
V A S T A T T A V A A Y H T E E N S Ä		562 183,08		580 157,53
		=====		=====

Tilintarkastuskertomus

Pienperheyhdistys ry:n jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olen tilintarkastanut Pienperheyhdistys ry:n (Y-tunnus 0221230-6) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2019. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonani esitän, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olen suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiani kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olen riippumaton yhdistyksestä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaani tilintarkastusta ja olen täyttänyt muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuuteni. Käsitykseni mukaan olen hankkinut lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen velvollisuudet

Hallitus vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenani on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntoni. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytän ammatillista harkintaa ja säilytän ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistan ja arvioin väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelen ja suoritan näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankin lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva

olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostan käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta en siinä tarkoituksessa, että pystyisin antamaan lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioin sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teen johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teen hankkimani tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätökseni on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, minun täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessani lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntoani. Johtopäätökseni perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioin tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoin hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistan tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

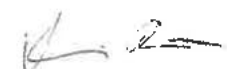
Hallitus vastaa muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen sisältyvän informaation. Tilinpäätöstä koskeva lausunto ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenani on lukea toimintakertomukseen sisältyvä informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessäni arvioida, onko toimintakertomukseen sisältyvä informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimani tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenani on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonani esitän, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teen suorittamani työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomukseen sisältyvässä informaatiossa on olennainen virheellisyys, minun on raportoitava tästä seikasta. Minulla ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä, 16. maaliskuuta 2020

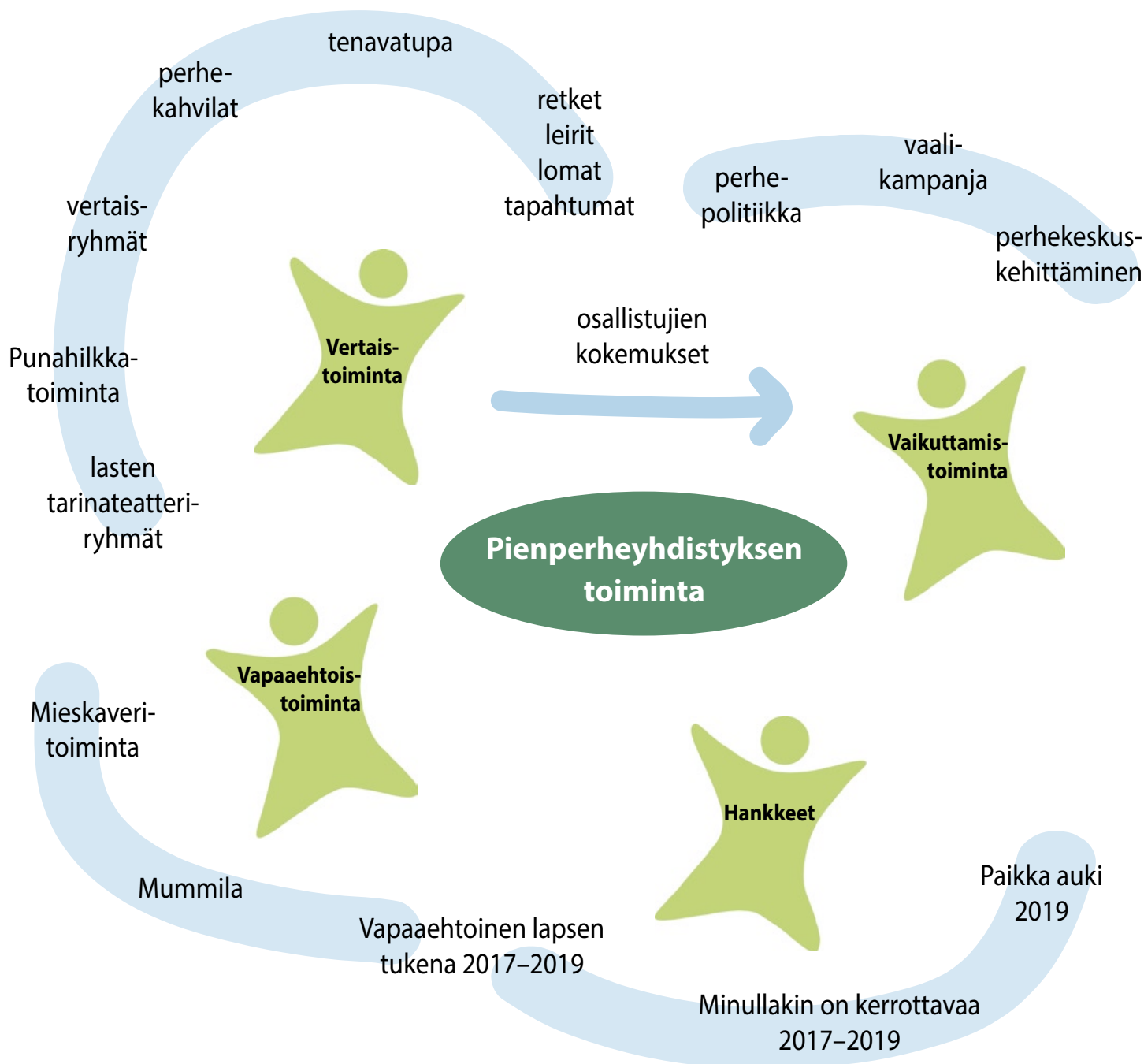

Anssi Pietiläinen, HT

Osoite: Viskaalintie 19 A, 00690 Helsinki

Kiitämme perheitä luottamuksesta ja aktiivisesta osallistumisesta toimintaan

Lämpimät kiitokset kaikille niille vapaaehtoisille, luottamushenkilöille, työntekijöille, yhteistyökumppaneille ja rahoittajille, jotka ovat olleet mukana toteuttamassa Pienperheyhdistyksen perustehtävää.

RAGNAR EKBERGS STIFTELSE - RAGNAR EKBERGIN SÄÄTIÖ